

Legea invatamintului

Legea Republicii Moldova
Nr. 547-XIII din 21 iulie 1995

(Monitorul Oficial, 9 noiembrie 1995, nr.62-63, p. I, art. 692)

Parlamentul adopta prezenta lege.

In legea de fata, prin notiunea de invatamint se intelege un proces organizat de instruire si educare, prin care persoana atinge un anumit nivel de pregatire fizica, intelectuala si spirituala, stabilit de stat, si obtine certificatul respectiv de studii. Sistemul de invatamint cuprinde reseaua institutiilor de invatamint de diverse tipuri si forme de proprietate, programele de studii, tehnologiile si standardele educationale de stat de diferite niveluri si orientari, precum si organele de conducere a invatamintului, institutiile si intreprinderile subordonate acestora.

Capitolul I DISPOZITII GENERALE

Articolul 1. Obiectivul Legii invatamintului

Prezenta lege determina politica de stat in sfera invatamintului si reglementeaza organizarea si functionarea sistemului de invatamint.

Articolul 2. Legislatia invatamintului

Baza de drept a invatamintului cuprinde:

- a) Constitutia Republicii Moldova;
- b) Conceptia dezvoltarii invatamintului in Republica Moldova;
- c) prezenta lege si alte acte legislative adoptate in conformitate cu ea.

Articolul 3. Invatamintul - prioritate nationala

Invatamintul in Republica Moldova constituie o prioritate nationala.

Articolul 4. Principiile invatamintului

(1) Invatamintul constituie, sub aspect conceptual, un sistem unitar, realizat intr-o diversitate de structuri, forme, continuturi, tehnologii educationale.

(2) Politica educationala a statului se intemeiaza pe principiile umanitarizarii, accesibilitatii, adaptivitatii, creativitatii si diversitatii. Invatamintul este democratic si umanist, deschis si flexibil, formativ-dezvoltativ si se bazeaza pe valorile culturii nationale si universale.

(3) Invatamintul de stat este laic, refractar la discriminare ideologico-partinica, politica, rasiala, nationala (in redactia Legii Nr.844-XIV din 25 februarie 2000).

(4) Educatia moral-spirituala in invatamintul de stat primar este un obiect de studiu obligatoriu, iar in invatamintul secundar, mediu de specialitate si superior este un obiect de studiu facultativ. Acest obiect este predat de persoane cu o pregatire profesionala corespunzatoare. Elaborarea conceptiei, programelor de invatamint si pregatirea cadrelor didactice pentru predarea obiectului "Educatia moral-spirituala" constituie prerogativa Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului (introdus prin Legea Nr.844-XIV din 25 februarie 2000; in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

(5) Invatamintul de stat este gratuit.

Articolul 5. Obiectivele invatamintului

(1) Obiectivul educational major al scolii consta in dezvoltarea

libera, armonioasa a omului si formarea personalitatii creative, care se poate adapta la conditiile in schimbare ale vietii.

(2) Invatamintul urmareste:

a) dezvoltarea personalitatii copilului, a capacitatilor si a aptitudinilor lui spirituale si fizice la nivelul potentialului sau maxim;

b) cultivarea respectului pentru drepturile si libertatile omului, indiferent de apartenenta lui etnica, de provenienta sociala si atitudinea fata de religie - principii consemnate in Carta Natiunilor Unite;

c) pregatirea copilului pentru a-si asuma responsabilitatile vietii intr-o societate libera, in spiritul intelegerii, pacii, tolerantei, egalitatii intre sexe si prieteniei intre toate popoarele si grupurile etnice, nationale si religioase;

d) cultivarea simtului necesitatii de a munci pentru binele propriu si cel al societatii, a stimei fata de cei care produc bunuri materiale si spirituale;

e) educarea stimei fata de parinti, fata de identitatea, limba si valorile culturale ale poporului, precum si fata de valorile nationale ale tarii in care traieste, ale tarii din care poate fi originar si ale civilizatiilor diferite de a sa;

f) cultivarea simtului responsabilitatii fata de mediul inconjurator, formarea constiintei ecologice;

g) asigurarea unei pregatiri fizice multilaterale, cu caracter profesional aplicativ pentru tineretul studios, formarea simtului necesitatii de practicare a culturii fizice si sportului pe parcursul intregii vietii.

(3) Elevii si studentii vor fi educati in spiritul indatoririlor civice fundamentale, consfintite de Constitutia Republicii Moldova, dintre acestea primind devotamentul fata de tara, grija pentru consolidarea statalitatii moldovenesti, indeplinirea constiincioasa a obligatiilor ce le revin.

Articolul 6. Dreptul la invatatura

(1) Dreptul la invatatura este garantat, indiferent de nationalitate, sex, rasa, virsta, de originea si starea sociala, de apartenenta politica sau religioasa, de antecedentele penale.

(2) Statul asigura sanse egale de acces in institutiile de stat de invatamint liceal, profesional, mediu de specialitate si superior, in functie de aptitudini si capacitati (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

Articolul 7. Standardele educationale de stat

(1) Sistemul de invatamint are la baza standarde educationale de stat, ce asigura posibilitatea de nostrificare a actelor nationale de studii. Standardele stabilesc cerintele minime obligatorii fata de diversele niveluri si trepte de invatamint. Modul de elaborare, aprobare si introducerea a standardelor educationale este stabilit de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(2) Standardele educationale constituie baza aprecierii obiective a nivelului de pregatire generala si profesionala a absolventilor, indiferent de tipul si forma de invatamint.

(3) Realizarea standardelor educationale se asigura si prin organizarea serviciilor de asistenta psihologica de orientare scolara si profesionala a elevilor la toate nivelurile si treptele de invatamint. Functiile serviciului de asistenta psihologica se determina prin statut, aprobat de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

Articolul 8. Limba de predare

(1) Statul asigura, conform Constitutiei si articolelor 18, 19 si 20

din Legea cu privire la functionarea limbilor pe teritoriul Republicii Moldova, dreptul de a alege limba de educare si instruire la toate nivelurile si treptele de invatamint.

(2) Dreptul cetatenilor la educatie si instruire in limba materna se asigura prin crearea numarului necesar de institutii de invatamint, clase, grupe, precum si a conditiilor de functionare a acestora.

(3) Studiul limbii de stat a Republicii Moldova este obligatoriu in toate institutiile de invatamint. Cerintele fata de predarea si insusirea ei sint reglementate de standardul educational de stat. Responsabilitatea pentru asigurarea procesului de insusire a limbii de stat in toate institutiile de invatamint o poarta Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului si autoritatile administratiei publice locale (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

Articolul 9. Invatamintul general obligatoriu

Durata invatamintului general obligatoriu este de 9 ani. Frecventarea obligatorie a scolii inceteaza la sfirsitul anului de invatamint in care elevul atinge virsta de 16 ani.

Articolul 10. Actele de studii

(1) Institutiile de invatamint de stat si privat, acreditate in modul stabilit de lege, elibereaza persoanelor care au promovat examenele de absolvire acte de studii, in care se mentioneaza nivelul si treapta de invatamint absolvit, domeniul si gradul de calificare profesionala.

(2) Persoanele care nu au promovat examenele de absolvire primesc un certificat sau o adeverinta si, la cerere, copia de pe foaia matricola.

(3) Actele de studii recunoscute de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului confera titularului dreptul de a continua studiile in urmatorul nivel de invatamint ori de a se incadra in functia corespunzatoare calificarii sale.

(4) Tipurile si formularele actelor de studii se aproba de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului. Actele de studii se intocmesc in limba de stat si in cea de studii, iar in institutiile de invatamint mediu de specialitate si superior - in limba de stat, in limba de studii, in franceza sau engleza (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

Articolul 11. Plasarea in cimpul muncii

Plasarea in cimpul muncii a absolventilor de la institutiile de invatamint se efectueaza in conformitate cu legislatia muncii.

Capitolul II SISTEMUL DE INVATAMINT

Articolul 12. Structura sistemului de invatamint

Sistemul de invatamint, tinindu-se cont de necesitatea continuitatii educatiei si de particularitatile psihofiziologice de virsta, este organizat pe niveluri si trepte si are urmatoarea structura:

I. Invatamintul prescolar

II. Invatamintul primar

III. Invatamintul secundar:

1. Invatamintul secundar general:

a) invatamintul gimnazial;

b) invatamintul liceal; invatamintul mediu de cultura generala.

2. Invatamintul secundar profesional

IV. Invatamintul mediu de specialitate (colegiu);

V. Invatamintul superior (in redactia Legilor Nr.237-XV din 13 iunie 2003; Nr.71-XVI din 5 mai 2005);

VI. Invatamintul postuniversitar

Sistemul de invatamint include si alte forme de invatamint:

- invatamintul special;
- invatamintul complementar;
- invatamintul pentru adulti.

(Conform Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003 la articolul 12 dupa punctul III se introduce un nou punct IV, iar punctele IV si V devin punctele V si VI).

Articolul 13. Organizarea invatamintului

(1) Invatamintul in Republica Moldova poate fi de stat si privat.

(2) Instructiunile de invatamint sunt persoane juridice.

(3) Invatamintul se poate organiza ca invatamint de zi, invatamint cu frecventa redusa, invatamint la distanta, studiu individual (in redactia Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

(4) In invatamintul prescolar grupa este de cel mult 10 copii - in cresa, 15 - in gradinita. In invatamintul primar, gimnazial si liceal clasa cuprinde cel mult 20 de elevi, iar in cel secundar profesional, mediu de specialitate si superior grupa nu depaseste 25 de persoane (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

(5) Sistemul de invatamint are un caracter deschis, asigurandu-se posibilitatea trecerii de la un tip la altul, in conditiile stabilite de regulamentul respectiv, adoptat de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

Articolul 14. Scara de notare

(1) In instructiunile de invatamint aprecierea cunostintelor se face prin note de la 10 la 1 si prin calificativele "admis", "respins". Cunostintele apreciate cu notele 4, 3, 2, 1 si calificativul "respins" sunt nesatisfacatoare.

(2) Comportarea elevilor din invatamintul preuniversitar se apreciaza prin calificativele "exemplara", "buna", "satisfacatoare", "nesatisfacatoare".

Articolul 15. Diagnosticarea copiilor

(1) Diagnosticarea particularitatilor psihofiziologice a aptitudinilor si capacitatilor elevilor, ca baza pentru realizarea diferentierii procesului instructiv-educativ, este obligatorie.

(2) Testarea copiilor in vederea admiterii in clasa I a scolilor de stat este interzisa, cu exceptia admiterii in scolile cu profil artistic sau sportiv.

Articolul 16. Durata anului de studii

(1) Anul scolar in invatamintul preuniversitar incepe la 1 septembrie si are durata de 35 saptamini, repartizate pe trimestre relativ egale, separate prin vacante.

(2) Anul de studii in invatamintul superior si mediu de specialitate incepe la 1 septembrie si are o durata de pina la 42 de saptamini, repartizate in doua semestre relativ egale, care includ doua sesiuni de examene, stagiile de practica si la care se adauga doua vacante (in redactia Legilor Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000; Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

(3) Perioada si durata vacanțelor, precum si durata orelor de clasa (lectiilor) in invatamintul preuniversitar, mediu de specialitate si a orelor academice in cel superior, se stabileste de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

Articolul 17. Invatamintul prescolar

(1) Invatamintul prescolar constituie prima treapta a sistemului de educatie si instruire. El reprezinta un sistem de institutii anteprescolare si prescolare de diverse tipuri, de stat si private, cu diferite programe

de functionare, ce corespund standardelor educationale.

(2) Invatamintul prescolar are drept scop principal pregatirea multilaterală a copilului pentru viață, în vederea integrării în activitatea școlară, dezvoltarea capacităților creative prin valorificarea potențialului psihofiziologic și intelectual al acestuia.

(3) Educația copiilor până la vârsta de 3 ani se realizează, de regulă, în familie care, în acest caz, beneficiază de sprijinul statului, conform legislației în vigoare.

(4) Statul garantează susținerea materială și financiară a educației copiilor în creșele și grădinițele de stat.

(5) Invatamintul prescolar de la vârsta de 3 ani la 6 (7) ani este organizat în institutii prescolare de diverse tipuri și forme de proprietate sau în grădinița-școală primară, cu diferite programe de activitate, în funcție de gradul de dezvoltare a copilului și de opțiunile părinților.

(6) Pregătirea copiilor prescolari către școală este obligatorie de la vârsta de 5 ani și se realizează în grupe pregătitoare, în grădinița sau școală ori, la solicitarea părinților, în familie. Statul asigură condițiile materiale și financiare necesare bunei desfășurări a procesului instructiv-educativ în grupele pregătitoare. În funcție de condițiile locale, acestea pot fi organizate și în cadrul școlii primare.

(7) Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să pastreze sistemul de institutii prescolare existente și, în caz de necesitate, să deschidă altele noi, asigurându-le material și financiar, conform necesităților sociale ale populației.

(8) Statul garantează îngrijirea și educarea copiilor de vârstă anteprescolară și prescolară cu handicap fizic și mental, precum și a copiilor orfani.

(Conform Legii Nr.1589-XV din 26 decembrie 2002 alineatul (4) este exclus, iar alineatele (5)-(9) devin alineatele (4)-(8).

Articolul 18. Invatamintul primar

(1) Invatamintul primar contribuie la formarea copilului ca personalitate liberă și creativă, la dezvoltarea capacităților intelectuale, a deprinderilor trainice de citit, scris și calcul, asigurând dezvoltarea aptitudinilor de comunicare și a competențelor de exprimare într-o limbă modernă.

(2) Invatamintul primar cuprinde clasele I-IV și se organizează ca invatamint de zi și în școli primare, care pot funcționa ca unități separate sau în cadrul școlilor secundare generale.

(3) În clasa I sunt înscriși copiii care au implinit vârsta de 6 - 7 ani la data începerii anului școlar. Școlarizarea devine obligatorie la atingerea vârstei de 7 ani.

(4) Debutul școlarizării pentru copiii de 6 ani se stabilește cu acordul părinților, în funcție de gradul de maturitate somatopsihică a copilului, în modul stabilit de Ministerul Educației, Tineretului și Sportului.

(5) În invatamint primar pot funcționa clase sau grupe cu program prelungit.

(6) În localitățile rurale pot funcționa clase primare cu un alt număr de copii de vârstă respectivă decât cel stabilit în art. 13 alin. (4), precum și clase cu predare simultană, la decizia autorității administrației publice locale, cu acordul Ministerului Educației, Tineretului și Sportului.

Articolul 19. Invatamintul gimnazial

(1) Invatamintul gimnazial este obligatoriu și se organizează ca invatamint de zi cu clasele V - IX.

(2) Invatamintul gimnazial asigură dezvoltarea aptitudinilor și

capacitatilor intelectuale ale elevului, concepute drept nivel definitiv in formarea personalitatii, orientarea profesionala si pregatirea catre invatamintul liceal sau profesional.

(3) In invatamintul gimnazial este incurajat studiul aprofundat al unor discipline de baza si optionale, inclusiv de orientare profesionala.

(4) In invatamintul gimnazial se inscriu fara probe de concurs toti elevii care au absolvit scoala primara.

(5) In invatamintul gimnazial pot functiona grupe sau clase cu program prelungit.

(6) Invatamintul gimnazial se incheie cu examene de absolvire, alcatuite din mai multe probe, si cu eliberarea unui certificat de studii gimnaziale.

(7) Modul de organizare a examenelor de absolvire a invatamintului gimnazial este stabilit de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului (in redactia Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

Articolul 20. Invatamintul liceal

(1) Invatamintul liceal asigura o pregatire teoretica fundamentala si formarea unei ample culturi generale, necesare pentru continuarea studiilor in invatamintul superior, mediu de specialitate sau in institutiile de invatamint secundar profesional (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

(2) Invatamintul liceal se organizeaza ca invatamint de zi in licee teoretice (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

(3) Durata invatamintului liceal cu frecventa la zi este de 3 ani (clasele X - XII).

(4) Invatamintul liceal seral (clasele X - XIII) poate fi organizat pentru absolventii invatamintului gimnazial si celui profesional incadrati in productie.

(5) Admiterea in invatamintul liceal se face pe baza de concurs, la care pot participa absolventii de gimnazii, in conditiile stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului. Absolventii de scoli profesionale au dreptul de a se inscrie in clasa a XII-a de liceu (in redactia Legii Nr.346-XV din 25 iulie 2003).

(6) Invatamintul liceal se incheie cu examen de bacalaureat, care se organizeaza in modul stabilit de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(7) La promovarea examenului de bacalaureat se elibereaza diploma de bacalaureat, care confera dreptul de admitere in invatamintul superior.

(8) Absolventii invatamintului liceal care au promovat clasele liceale si examenul de bacalaureat cu rezultate de exceptie primesc diploma de merit, in conditiile stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(9) In caz de nepromovare, examenul de bacalaureat poate fi sustinut de cel mult doua ori in decursul urmatoarelor 3 ani.

(10) (Exclus prin Legea Nr.1589-XV din 26 decembrie 2002).

(11) (Exclus prin Legea Nr.1589-XV din 26 decembrie 2002).

Articolul 21. Organizarea invatamintului secundar profesional

(1) Invatamintul secundar profesional asigura pregatirea intr-o meserie (profesie), precum si perfectionarea si recalificarea muncitorilor calificati si a persoanelor disponibilizate.

(2) Statul garanteaza pregatirea profesionala intr-o meserie pentru absolventii de gimnazii care nu au atins virsta de 16 ani si nu urmeaza studiile in licee (scoli medii de cultura generala).

(3) Invatamintul secundar profesional se organizeaza ca invatamint de zi ori seral in scoli profesionale si in scoli de meserii (in redactia Legii Nr.346-XV din 25 iulie 2003).

(4) Nomenclatorul de meserii in care se efectueaza pregatirea profesionala se aproba de catre Guvern, la propunerea Ministerului Economiei si Comertului, Ministerului Sanatatii si Protectiei Sociale si a Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului, in comun cu alte ministere si departamente.

(5) Instructiunile de invatamint secundar profesional intocmesc planurile de admitere, tinind seama de contractele incheiate cu unitatile economice interesate.

(6) Pentru pregatirea profesionala, crearea si consolidarea bazei tehnicomateriale didactice, intreprinderile de stat si cele private vor defalca la bugetul de stat cel putin 2 % din fondul de retribuire a muncii, pe langa mijloacele necesare pregatirii de cadre proprii. Mijloacele astfel defalcate vor fi trecute la pretul de cost al productiei.

(7) In instructiunile de invatamint secundar profesional, pregatirea, perfectionarea si recalificarea muncitorilor si a persoanelor disponibilizate se efectueaza prin contract si se finanteaza din fondul alocatiilor destinate plasarii in cimpul muncii.

(8) Practica in productie, prevazuta pentru elevii din invatamintul secundar profesional, se efectueaza pe baza de contract la intreprinderi de stat sau private.

(9) Agentii economici cu proprietate de stat care au mai mult de 20 de salariati sint obligati sa ofere locuri de munca pentru practica in productie si ucenicie in raportul: un practicant la 10 salariati, luindu-se in considerare si posibilitatile intreprinderii.

(Conform Legii Nr.1589-XV din 26 decembrie 2002 alineatul (5) este exclus, iar alineatele (6)-(10) devin alineatele (5)-(9).

Articolul 22. Scoala profesionala

(1) Scoala profesionala asigura instruirea profesionala intr-o profesie sau in citeva profesii inrudite. Durata studiilor pentru absolventii de gimnazii este de 3 ani, iar pentru absolventii de scoli medii de cultura generala si de licee - de un an. Absolventilor de gimnazii scoala profesionala le asigura concomitent si cunostinte la nivelul scolii medii de cultura generala.

(2) Admiterea in scoala profesionala se face pe baza de concurs, in conditiile stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(3) Studiile in scoala profesionala se incheie cu examene de absolvire la profesie si cu eliberarea unui certificat de calificare (cu anexarea notelor la disciplinele de profil si la disciplinele studiilor medii de cultura generala). Certificatul de calificare permite:

- incadrarea in cimpul muncii;
- continuarea studiilor in invatamintul mediu de specialitate (colegiu);
- inscrierea in clasa a XII-a de liceu.

(4) Pentru absolventii scolii profesionale care continua studiile in invatamintul mediu de specialitate (colegiu) la profesia studiata initial, durata studiilor se reduce cu un an.

(5) Scolile profesionale pot fi de nivel raional si republican (in redactia Legilor Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000; Nr.237-XV din 13 iunie 2003; Nr.346-XV din 25 iulie 2003).

Articolul 23. Scoala de meserii

(1) Scoala de meserii asigura pregatirea profesionala intr-o meserie sau in citeva meserii inrudite.

(2) La scoala de meserii se pot inscrie absolventii de gimanzii, liceu si de scoli medii de cultura generala. Ca exceptie, se pot forma, cu aprobarea Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului, grupe din elevi care nu au absolvit 9 clase, dar care au atins virsta de 16 ani.

(3) Studiile in scoala de meserii au durata de la 0,5 la 1,5 ani si se

incheie cu examene si cu eliberarea unui certificat de calificare, ce da dreptul de a practica meseria obtinuta.

(4) Scoala de meserii poate functiona ca unitate autonoma sau in cadrul unitatilor economice care au obtinut autorizatia corespunzatoare.

(5) Grupe de pregatire profesionala dupa programa scolii de meserii pot fi organizate si in cadrul scolii profesionale (in redactia Legii Nr.346-XV din 25 iulie 2003).

Articolul 24. Invatamintul artistic si sportiv

(1) Invatamintul artistic si sportiv se organizeaza pentru copiii cu aptitudini in domeniul muzicii, coregrafiei, artelor plastice si teatrale, sportului, in licee cu clasele I - XII sau cu clasele IV - XII, in functie de profil.

(2) Invatamintul artistic si sportiv este structurat pe niveluri similare celor din invatamintul secundar general. Elevii pot trece de la un tip de invatamint la altul.

(3) Admiterea in invatamintul artistic si sportiv se face prin testarea aptitudinilor specifice profilului, dupa sustinerea examenelor, pe baza de concurs.

Articolul 25. Organizarea invatamintului mediu de specialitate

(1) Invatamintul mediu de specialitate se realizeaza in colegii si asigura pregatirea cadrelor de specialitate cu caracter aplicativ pentru economia nationala si sfera sociala.

(2) Admiterea la studii in colegii se efectueaza pentru absolventii de gimnaziu, de scoala medie de cultura generala, de liceu si de scoala profesionala.

(3) In functie de studiile dobindite si de specialitatea aleasa, invatamintul mediu de specialitate are durata de 2-4 ani: pentru persoanele cu studii gimnaziale - 4 ani si pentru cele cu studii medii de cultura generala sau de liceu - 2 ani, iar in ceea ce priveste profilul "Medicina", termenele vor fi de 5 si, respectiv, 3 ani. Pentru persoanele admise la studii in colegiu in baza studiilor gimnaziale se asigura invatamintul liceal si sustinerea examenului de bacalaureat.

(4) Procesul instructiv-educativ in colegii se organizeaza prin invatamintul cu frecventa la zi si invatamintul fara frecventa.

(5) Studiile in colegii finalizeaza cu sustinerea examenelor de absolvire sau cu sustinerea unei lucrari (unui proiect) de diploma si cu eliberarea diplomei de studii medii de specialitate, prin care titularul ei obtine calificarea de specialist cu nivel mediu in profilul si specialitatea respectiva.

(6) Diploma de studii medii de specialitate acorda dreptul de plasare in cimpul muncii si de continuare a studiilor in invatamintul superior universitar. Absolventii de colegiu care vor urma studiile superioare universitare la o specialitate din cadrul profilului studiat initial vor efectua aceste studii in termen redus cu un an (cu exceptia profilului "Medicina").

(7) Colegiul poate functiona ca unitate autonoma (introdus prin Legea Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

Articolul 26. Organizarea invatamintului superior

(1) Invatamintul superior are drept scop:

a) formarea unei personalitati multilateral dezvoltate si creative, pregatirea, perfectionarea si recalificarea la nivel superior a specialistilor si a cadrelor stiintifice in diverse domenii;

b) asigurarea aspiratiilor personalitatii de a-si aprofunda si extinde studiile;

c) promovarea cercetarii stiintifice si implementarea rezultatelor ei;

d) pastrarea, imbogatirea si propagarea patrimoniului stiintific,

tehnic, artistic si cultural.

(2) Invatamintul superior se realizeaza prin institutii de invatamint superior: universitati, academii si institute (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

(3) Se admite, in conditiile legii, organizarea institutiilor de invatamint superior cu o alta limba de studii decit cea de stat.

(4) Invatamintul superior, cu exceptia invatamintului medical si farmaceutic, se realizeaza in doua cicluri:

ciclul I - studii superioare de licenta;

ciclul II - studii superioare de masterat (in redactia Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

(5) Studiile superioare corespund unui numar de credite de studiu transferabile ECTS (European Credits Transfer System). Durata studiilor se cuantifica, de regula, in credite (un an de studii in invatamintul superior corespunde unui numar de 60 de credite de studiu transferabile) (in redactia Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

(6) Activitatea didactica in invatamintul superior se efectueaza prin invatamint de zi, invatamint cu frecventa redusa si invatamint la distanta. In cadrul studiilor superioare este obligatorie efectuarea unor stagii de practica. Durata studiilor la invatamintul cu frecventa redusa si la invatamintul la distanta este mai mare cu un an decit la invatamintul de zi.

(7) Studentii pot urma concomitent doua specializari prin sustinerea probelor de admitere. In acest caz studentii pot beneficia de bursa de stat pe durata maxima a unei specializari.

(8) Studentii pot face studiile superioare in termene reduse, prin sustinerea probelor prevazute de planul de invatamint.

(9) Absolventii invatamintului superior pot urma o noua specializare, cu taxa de studii, in conditiile stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(10) In invatamintul superior activitatea didactica se desfasoara in strinsa legatura cu activitatea stiintifica in diverse domenii.

(Conform Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003 articolul 26 se exclude, iar articolul 25 devine articolul 26).

(Conform Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005 articolul 26 se completeaza cu un nou alineat (6), iar alineatele (6), (7), (8) si (9) devin alineatele (7), (8), (9) si (10).

Articolul 27. Studii superioare de licenta

(1) Durata studiilor superioare de licenta este de 3-4 ani si corespunde unui numar de 60 de credite de studiu transferabile pentru un an de studiu.

(2) Admiterea in ciclul I al invatamintului superior se efectueaza de institutiile de invatamint prin concurs, in baza criteriilor generale stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(3) Ciclul I al invatamintului superior se incheie cu promovarea examenului de licenta, care include o proba de profil, o proba de specialitate si sustinerea unui proiect (teza) de licenta si se desfasoara in baza criteriilor generale stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(4) Absolventilor care au promovat cele doua probe ale examenului de licenta si au sustinut proiectul (teza) de licenta li se acorda titlul de licentiat in profilul si specialitatea urmata si li se elibereaza diploma de licenta.

(5) Absolventii care nu au promovat examenul de licenta primesc, la solicitare, o adeverinta. In caz de nepromovare, examenul de licenta mai poate fi sustinut de cel mult doua ori in decursul urmatoarelor 5 ani.

(6) Diploma de licenta atesta ca titularul acesteia a dobandit cunostinte si competente generale pentru continuarea studiilor in ciclul

II, precum si o pregatire profesionala initiala care ii permite angajarea in cimpul muncii.

(7) Durata concreta a studiilor pe specialitati se aproba de Guvern, in conformitate cu Nomenclatorul specialitatilor pentru pregatirea cadrelor in institutiile de invatamint superior (in redactia Legilor Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000; Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

Articolul 28. Studii superioare de masterat

(1) Durata studiilor superioare de masterat este de 1-2 ani si corespunde unui numar de 60-120 de credite de studiu transferabile. Studiile superioare de masterat se organizeaza pentru titularii diplomei de licenta, asigura specializarea intr-un domeniu sau extinderea si perfectionarea pregatirii stiintifice si pedagogice si se efectueaza, de regula, prin invatamint de zi. La studii superioare de masterat de cercetare sint admisi si titularii diplomei de studii superioare in medicina sau farmacie.

(2) Studiile superioare de masterat sint de cercetare si profesionale. Studiile superioare de masterat de cercetare vizeaza dezvoltarea capacitatilor de cercetare stiintifica ale studentilor si constituie o faza premergatoare obligatorie pentru studiile de doctorat. Studiile superioare de masterat profesional asigura aprofundarea unei specializari intr-un domeniu, fiind axate, in primul rind, pe competente cu continut aplicativ.

(3) Admiterea la studii superioare de masterat se efectueaza prin concurs, in baza criteriilor stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(4) Planul de admitere la studii superioare de masterat cu finantare bugetara se aproba de Guvern si prevede admiterea pina la 50% din numarul total de absolventi cu diploma de licenta ai anului respectiv.

(5) Studiile superioare de masterat se finalizeaza cu sustinerea tezei de master.

(6) Absolventilor care au sustinut teza de master li se acorda titlul de master in profilul si la specializarea urmata si li se elibereaza diploma de master.

(7) Diploma de master atesta ca titularul acesteia a dobindit cunostinte si competente generale si de specialitate, precum si abilitati cognitive specifice. Diploma de master confera dreptul de a ocupa posturi didactice in institutii de invatamint superior sau de cercetari stiintifice si de a participa la concursul de admitere la doctorat (in redactia Legilor Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000; Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

Articolul 28.1. Invatamintul superior si postuniversitar medical si farmaceutic

(1) Invatamintul medical si farmaceutic se realizeaza prin studii superioare de specialitate si studii postuniversitare de rezidentiat. Studiile superioare de specialitate se organizeaza ca invatamint de zi, durata lor este de 4-6 ani si corespunde unui numar de 60 de credite de studii transferabile pentru un an de studiu.

(2) Admiterea la studii superioare de specialitate se efectueaza prin concurs, in baza criteriilor stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(3) Studiile superioare de specialitate se finalizeaza cu sustinerea examenelor de absolvire. Absolventilor care au promovat examenele de absolvire li se elibereaza diploma de studii superioare in medicina sau farmacie. Titularul diplomei are dreptul de a participa la concursul de admitere la studii postuniversitare de rezidentiat pe specializari sau la studii superioare de masterat de cercetare.

(4) Studiile postuniversitare de rezidentiat se organizeaza de Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale, au ca obiectiv formarea profesionala obligatorie a medicilor si farmacistilor pe specializari si se

efectueaza pe parcursul a 2-5 ani.

(5) Admiterea la studii postuniversitare de rezidentiat se organizeaza prin concurs in baza criteriilor stabilite de Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale de comun acord cu Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(6) Studiile postuniversitare de rezidentiat se finalizeaza cu sustinerea examenului de licenta, organizat in baza criteriilor stabilite de Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale de comun acord cu Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(7) Absolventilor care au promovat examenul de licenta li se acorda titlul de licentiat in profilul si la specializarea urmata si li se elibereaza diploma de licenta, care confera dreptul la activitate practica independenta si la continuarea studiilor prin secundariat clinic sau doctorat.

(8) Studiile postuniversitare de specializare in medicina se organizeaza de Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale prin secundariat clinic si au o durata de 2 ani. Studiile se finalizeaza cu sustinerea examenelor de absolvire si primirea certificatului de studii postuniversitare de specializare.

(9) Planul de admitere in invatamintul superior si postuniversitar medical si farmaceutic, cu finantare bugetara, se aproba de Guvern.

(10) Durata concreta a studiilor pe specialitati se aproba de Guvern, in conformitate cu Nomenclatorul specialitatilor pentru pregatirea cadrelor in institutiile de invatamint superior (introdus prin Legea Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

Articolul 29. Invatamintul postuniversitar specializat

(1) Absolventii cu diploma de licenta isi pot continua pregatirea in invatamintul postuniversitar specializat, organizat in institutii de invatamint superior universitar, institutii de cercetari stiintifice si alte institutii care dispun de licenta in domeniul instruirii. Durata studiilor de aprofundare este de 1-2 ani (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(2) Admiterea in invatamintul postuniversitar specializat se face prin concurs, pe baza criteriilor stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului si ministerele de resort, cu avizul Comisiei Superioare de Atestare.

(3) Invatamintul postuniversitar specializat se incheie cu eliberarea diplomei si acordarea titlului de master (in redactia Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

(4) Diploma de master confera dreptul de a ocupa, cu prioritate, posturi in institutii de invatamint superior sau de cercetari stiintifice si de a participa la concursul de admitere la doctorat in specializarea obtinuta (in redactia Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

Articolul 30. Doctoratul

(1) Doctoratul este o forma de invatamint postuniversitar care se realizeaza prin activitate de cercetare stiintifica cu durata de 3 ani la cursurile de zi si de 4 ani la cursurile cu frecventa redusa (in redactia Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

(2) Admiterea la doctorat se face prin concurs, la care pot participa titularii diplomelor de master sau de licenta in medicina sau farmacie (in redactia Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

(3) Criteriile de admitere, organizarea si desfasurarea doctoratului sint stabilite prin hotarire de Guvern (in redactia Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

(4) Conducatorii de doctorat sint persoane cu titlu stiintific de doctor habilitat, iar cu permisiunea Comisiei Superioare de Atestare pot fi doctori in stiinte cu titlul didactic de profesor universitar, conferentiar

universitar (docent) sau cercetator stiintific superior.

(5) Doctoratul se incheie cu sustinerea publica a unei teze in fata unui consiliu stiintific specializat, acreditat in acest scop, si cu conferirea titlului stiintific de doctor (in domeniul stiintific respectiv), dupa criteriile stabilite de Comisia Superioara de Atestare.

(6) Pentru definitivarea tezei de doctorat se poate acorda un concediu de 3 - 12 luni, cu sau fara pastrarea salariului, conform deciziei Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului.

Articolul 31. Postdoctoratul

(1) Studiile de postdoctorat se pot realiza in institutiile de invatamint superior sau de cercetari stiintifice. Inscrierea la postdoctorat se face pentru titularii diplomelor de doctor.

(2) Admiterea pentru postdoctorat se face la cerere.

(3) Persoanele care isi fac postdoctoratul pot beneficia de concedii de creatie de pina la 2 ani, cu pastrarea salariului.

(4) Postdoctoratul se incheie cu sustinerea publica a unei teze in fata unui consiliu stiintific, aprobat de Comisia Superioara de Atestare, si cu conferirea celui de-al doilea titlu stiintific - doctor habilitat.

(5) Criteriile de elaborare a tezei si de conferire a titlului de doctor habilitat sint stabilite de Comisia Superioara de Atestare.

Articolul 32. Activitatea de cercetare stiintifica in invatamint

(1) Bazele stiintifice si metodologice de functionare a sistemului de invatamint sint elaborate in institutiile de invatamint superior; cercetarile stiintifice in domeniul educatiei, psihologiei si al metodologiei didactice se efectueaza, pe baza de contract, de colectivele stiintifice permanente, de grupuri stiintifice provizorii, de cercetatori.

(2) In institutiile de invatamint superior activitatea de cercetare stiintifica si de proiectare se desfasoara la catedre, in laboratoare, sectii sau departamente. La aceasta activitate pot participa si studentii, ale caror drepturi de autor sint protejate de Legea privind dreptul de autor si drepturile conexe. Activitatea de cercetare stiintifica se va efectua si in colaborare cu Academia de Stiinte.

(3) Programele de cercetare stiintifica fundamentala, precum si alte programe de cercetare-proiectare, se evalueaza si se aproba de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului si se finanteaza prin concurs, pe baza de contract.

(4) Statul asigura si stimuleaza colaborarea stiintifica si cooperarea cu centre universitare prestigioase de peste hotare, acorda facilitati la achizitionarea de utilaj si echipamente, destinate cercetarii stiintifice.

Articolul 33. Invatamintul special

(1) Invatamintul special este parte integranta a sistemului de invatamint si are ca scop educarea, instruirea, recuperarea si integrarea sociala a prescolarilor si elevilor cu deficiente psihice, fizice, senzoriale, logopedice, socioafective si de comportament sau cu deficiente asociate.

(2) Diagnosticarea copiilor cu deficiente psihice si fizice se efectueaza, in prezenta parintilor sau a tuturilor, de catre servicii medico-psihopedagogice, organizate prin hotarire a Guvernului si subordonate Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului.

(3) Invatamintul special se organizeaza in institutii instructiv-educative speciale de tip internat sau cu program prelungit.

(4) Invatamintul special se desfasoara dupa planuri de invatamint, programe de studii si tehnologii didactice elaborate in functie de tipul si gradul handicapului si orientate catre compensare si corectie a deficientei, recuperare si integrare sociala.

(5) Statul asigura intretinerea gratuita a copiilor din institutiile instructiveducative speciale.

(6) Durata invatamintului special obligatoriu depinde de tipul si gradul handicapului si este de 8 ani pentru copiii cu deficiente psihice si de 10-12 ani pentru copiii cu deficiente fizice si senzoriale.

(7) In ciclul primar al invatamintului special pentru copiii cu deficiente fizice, senzoriale si logopedice din scolile auxiliare sint angajate cadre didactice cu pregatire speciala (in oligofrenopedagogie, tiflopedagogie, surdopedagogie, logopedie).

(8) Predarea disciplinelor scolare (in clasele V - XII) in scolile pentru copiii cu deficiente fizice si senzoriale se efectueaza de catre cadre didactice cu pregatire generala care au urmat o specializare in domeniul psihopedagogiei recuperatorii.

(9) Pregatirea profesionala a absolventilor invatamintului special se efectueaza conform nomenclatorului de meserii adecvate acestor categorii de copii, in cadrul scolilor speciale sau in scoli de meserii din invatamintul secundar profesional.

(Conform Legii Nr.1589-XV din 26 decembrie 2002 alineatul (4) este exclus, iar alineatele (5)-(10) devin alineatele (4)-(9).

Articolul 34. Invatamintul complementar (extrascolar)

(1) Invatamintul, la toate nivelurile si treptele, se completeaza prin activitati extrascolare, care au menirea sa dezvolte aptitudinile si capacitatile individuale, sa satisfaca diversele interese si optiuni ale individului.

(2) Activitatile extrascolare au profil stiintific, cultural-artistic, sportiv-turistic, tehnico-aplicativ.

(3) Invatamintul complementar se organizeaza, pe grupe si individual, in diverse institutii extrascolare (cluburi, palate ale prescolarilor si elevilor, tabere scolare, baze sportive, turistice si de agrement etc.), precum si in cadrul institutiilor din reseaua de invatamint.

(4) Finantarea invatamintului complementar se face de la bugetul de stat si bugetele unitatilor administrativ-teritoriale, precum si din taxe de studii, sponsorizari, donatii si din alte surse financiare legale (in redactia Legii Nr.154-XVI din 21 iulie 2005).

(5) Elevii si studentii se pot reuni benevol in diverse asociatii, in conformitate cu prevederile legislatiei in vigoare.

(Conform Legii Nr.1589-XV din 26 decembrie 2002 alineatul (4) este exclus, iar alineatele (5) si (6) devin alineatele (4) si (5).

Articolul 35. Invatamintul pentru adulti

(1) Invatamintul pentru adulti asigura cetatenilor accesul la stiinta si cultura in vederea adaptarii lor, prin instruire continua, la schimbarile din viata sociala si dezvoltarii competentelor profesionale.

(2) Invatamintul pentru adulti se realizeaza prin diverse forme de instruire si autoinstruire: invatamintul de zi, seral, cu frecventa redusa, la distanta etc.; in mod independent sau pe baza de contract cu diverse institutii de invatamint de stat ori privat: universitati populare, universitati deschise, case de cultura, scoli populare de arta, cluburi, asociatii, fundatii, cursuri pe linga intreprinderi (in redactia Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

(3) Institutiile de invatamint pentru adulti pot obtine dreptul la autonomie dupa acreditare, in modul stabilit de lege.

(4) Finantarea institutiilor de invatamint pentru adulti se face din sponsorizari, donatii si din alte surse legale.

(5) Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului, Ministerul Culturii si Turismului, Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale si autoritatile administratiei publice locale vor coordona si vor sprijini activitatea institutiilor de invatamint pentru adulti (in redactia Legii

Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(6) Persoanele care au insusit in mod individual programa unui nivel de invatamint au dreptul sa sustina examene, la a caror promovare primesc actul de studii corespunzator. Nomenclatorul meseriilor si specializarilor care pot fi obtinute prin autoinstruire se aproba de Guvern.

(7) Ministerele, departamentele, intreprinderile, alte persoane juridice, precum si cele fizice, pot organiza, impreuna cu institutii de invatamint sau separat, cursuri de pregatire si perfectionare profesionala a adultilor, in scopul calificarii sau recalificarii propriilor salariati si a viitorilor angajati, al protectiei sociale a somerilor si reintegrarii lor profesionale, in conditiile stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului si Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale.

(8) Pentru instruirea adultilor pot fi organizate, cu aprobarea Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului, institutii si retele de invatamint deschis sau la distanta, care utilizeaza tehnologiile moderne de comunicare si prelucrare a informatiilor.

Articolul 36. Invatamintul privat

(1) Institutiile de invatamint privat se pot infiinta, reorganiza sau desfiinta la initiativa persoanelor fizice si juridice, cu acordul Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului, in formele prevazute de legislatia civila pentru organizatiile necomerciale.

(2) Autoritatile publice, institutiile publice, intreprinderile si alte organizatii de stat nu pot fi fondatori ai institutiei de invatamint privat.

(3) Invatamintul privat se organizeaza si functioneaza pe principiul nonprofit si aplica cu strictete standardele educationale de stat.

(4) Inregistrarea de stat si obtinerea licentei constituie conditii obligatorii pentru desfasurarea activitatii institutiei de invatamint privat. Denumirea institutiei de invatamint privat va include tipul acesteia in conformitate cu legislatia in vigoare.

(5) Capitalul statutar al institutiei de invatamint privat trebuie sa asigure realizarea scopurilor stabilite in prezenta lege si fixate in statutul ei si nu poate fi retras pe parcursul activitatii institutiei de invatamint, cu exceptia cazurilor prevazute de legislatie.

(6) Capitalul statutar trebuie sa fie varsat integral, in lei moldovenesti, pe contul institutiei de invatamint privat la data depunerii cererii de inregistrare.

(7) Plafonul minim al capitalului statutar pentru institutiile private de invatamint este stabilit in marime de:

a) 1 milion de lei - pentru institutiile de invatamint superior universitar si mediu de specialitate;

b) 500 mii de lei - pentru institutiile de invatamint secundar;

c) 300 mii de lei - pentru institutiile de invatamint primar, prescolar si pentru celelalte unitati de invatamint.

(8) Admiterea in institutiile de invatamint privat se efectueaza conform reglementarilor stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului pentru institutiile de stat.

(9) Transferarea elevilor si studentilor din institutiile de invatamint privat in institutiile de invatamint de stat se face in conditiile stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(10) Absolventilor institutiilor de invatamint privat care au sustinut examenele de absolvire li se elibereaza acte de studii in conditiile prezentei legi. In cazul in care institutia de invatamint nu a fost acreditata pe parcursul anului de studii, absolventii anului de studii respectiv vor sustine, cu aprobarea Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului, examenele de absolvire in cadrul unei institutii de invatamint acreditate. Diplomele sau certificatele eliberate de institutiile de invatamint privat neacreditate sint recunoscute ca echivalente ale actelor

de studii eliberate de institutiile de invatamint de stat numai in cazul in care examenele de absolvire au fost sustinute in conformitate cu standardele educationale de stat, in fata comisiilor constituite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului in institutii de invatamint acreditate.

(11) Conducatorii institutiilor de invatamint privat si fondatorii acestora poarta raspundere de calitatea invatamintului, de conditiile de educatie si instruire, in conformitate cu legislatia in vigoare.

(12) Personalul de conducere din invatamintul privat este numit in functie de catre fondatori in baza unui regulament, aprobat de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului, si trebuie sa fie angajat cu norma de baza in institutia de invatamint respectiva. Personalul de conducere nu are dreptul sa detina doua functii concomitent sau sa cumuleze o alta munca prin contract si sa practice alte activitati, cu exceptia celor stiintifice, didactice sau de creatie.

(13) Institutiile de invatamint privat aplica programe si planuri de studii, metode de instruire similare sau alternative celor de stat daca acestea sint avizate pozitiv de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului si asigura realizarea standardelor educationale de stat.

(14) In institutiile de invatamint privat, posturile didactice se ocupa in aceleasi conditii si in baza acelorasi criterii stabilite pentru ocuparea posturilor didactice din invatamintul de stat. Retribuirea muncii in invatamintul privat se efectueaza conform statutului propriu, legislatiei muncii si nu poate fi inferioara retribuirii din invatamintul de stat.

(15) Cadrele didactice din invatamintul privat prescolar si primar trebuie sa aiba norma de baza in institutia de invatamint respectiva. In institutiile de invatamint privat de tip gimnazial, liceal, secundar profesional, mediu de specialitate si superior universitar, cel putin 60% din cadrele didactice trebuie sa fie angajate cu norma de baza in institutia de invatamint respectiva.

(16) Cadrele didactice si auxiliare din invatamintul privat activeaza in baza legislatiei si contractelor de munca incheiate cu conducerea institutiei respective.

(17) In invatamintul privat, taxele de scolarizare se stabilesc de fiecare institutie de invatamint, in functie de cheltuielile necesare pentru realizarea scopurilor statutare, cu avizul Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului.

(18) Finantarea institutiilor de invatamint privat se efectueaza din sursele fondatorilor, din taxele de scolarizare, din sponsorizari, credite, donatii. Institutiile de invatamint prescolar, primar si gimnazial pot beneficia, dupa acreditarea acestora, si de finantare de la bugetul de stat, in limitele normativelor institutiilor de stat, in modul stabilit de Guvern.

(19) Institutiile de invatamint privat nu pot fi infiintate prin privatizarea institutiilor de invatamint de stat.

(20) Institutiile de invatamint privat trebuie sa dispuna, cu titlu de proprietate, de baza materiala adecvata pentru desfasurarea procesului instructiv-educativ conform standardelor educationale de stat. Ele trebuie sa dispuna, in mod obligatoriu, de sali de studii, de laboratoare cu dotare corespunzatoare, de biblioteca dotata cu fond de carte adecvat continutului disciplinelor si nivelului institutiilor si constituita, in cazul institutiilor de invatamint superior universitar, mediu de specialitate si secundar profesional, din cel putin 3 mii de titluri de carte.

(21) Autoritatile administratiei publice locale pot transmite, contra plata, in proprietatea institutiilor de invatamint privat cladiri, terenuri pentru constructii, materiale pentru organizarea procesului instructiv-educativ. Ele pot contribui, de asemenea, la perfectionarea cadrelor didactice, la intretinerea elevilor si studentilor, precum si la

consolidarea bazei tehnico-materiale a institutiilor de invatamint privat.

(22) Institutiile de invatamint privat sint obligate sa prezinte Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului rapoarte de activitate anuale, precum si alte informatii, in conformitate cu legislatia in vigoare.

(23) Persoanele fizice pot practica activitati individuale de instruire (meditare) autorizate in conditiile legii (in redactia Legii Nr.559-XV din 25 decembrie 2003).

Articolul 37. Licentierea si acreditarea institutiilor de invatamint (in redactia Legii Nr.559-XV din 25 decembrie 2003)

(1) Licentele pentru activitatea institutiilor de invatamint private se acorda si se retrag de catre Camera de Licentiere in conformitate cu legislatia in vigoare.

(2) Temeiuri suplimentare de retragere a licentei pentru activitatea institutiei de invatamint privat constituie:

- a) desfasurarea de activitati neprevazute in licenta;
- b) nerespectarea standardelor educationale pe niveluri si trepte de invatamint, pe profiluri si specialitati;
- c) neacreditarea institutiei de invatamint de catre organul abilitat;
- d) angajarea personalului didactic si de conducere care nu corespunde conditiilor de studii si de vechime in munca;
- e) nerespectarea cotei minime de cadre didactice angajate cu norma de baza in institutia de invatamint;
- f) incalcarea grava a drepturilor cadrelor didactice, elevilor si studentilor;
- g) difuzarea de informatii false cu privire la instruire;
- h) absenta spatiilor adecvate si dotarilor necesare pentru desfasurarea procesului de instruire si educatie;
- i) nerespectarea ordinelor si dispozitiilor Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului.

(3) Institutia de invatamint careia i-a fost retrasa licenta poate sa depuna o noua cerere de eliberare a licentei pentru desfasurarea activitatii in domeniul invatamintului doar dupa expirarea a 3 ani de la data emiterii deciziei de retragere a licentei.

(4) Nu se elibereaza licenta pentru desfasurarea activitatii in domeniul invatamintului in cazul cind institutia de invatamint a fost constituita sau este administrata de catre persoane care anterior au fost fondatori sau conducatori ai unei institutii de invatamint careia i-a fost retrasa licenta.

(5) Institutiile de invatamint de stat si privat se supun in mod obligatoriu acreditarii. Procesul de acreditare cuprinde doua etape:

- a) licentierea, prin care se acorda dreptul de organizare si functionare provizorie (in redactia Legii Nr.333-XV din 24 iulie 2003);
- b) acreditarea, prin care se acorda toate drepturile prevazute de prezenta lege.

(6) Acreditarea se solicita dupa eliberarea licentei: pentru gradinite si scoli primare - dupa cel mult 4 ani, iar pentru institutiile de invatamint preuniversitar si superior - dupa primul examen de absolvire a nivelului respectiv de invatamint (in redactia Legii Nr.333-XV din 24 iulie 2003).

(7) Criteriile de baza pentru acreditarea institutiilor de invatamint privat vizeaza cadrele didactice, continutul invatamintului, baza tehnico-materiala si activitatea economico-financiara.

(8) Pentru obtinerea acreditarii, institutia de invatamint: va dispune de cel putin 60% din cadrele didactice, incadrate cu norma de baza in unitatea respectiva; va avea baza tehnico-materiala care sa corespunda standardelor educationale de stat; va utiliza, in perioada functionarii

provizorii, cel puțin 25% din venituri pentru investiții în baza tehnico-materială proprie.

(Conform Legii Nr.559-XV din 25 decembrie 2003 articolul 37 se completează cu patru alineate noi, care devin alineatele (1), (2), (3) și (4), iar alineatele (1), (2), (3) și (4) devin alineatele (5), (6), (7) și (8).

Articolul 38. Conținutul învățământului

(1) Conținutul învățământului se proiectează în baza standardelor educaționale de stat, are caracter formativ-funcțional și este esalonat pe niveluri și trepte.

(2) Conținutul învățământului preuniversitar la diverse niveluri și trepte este asigurat prin planuri de învățământ și programe de studii, aprobate de Ministerul Educației, Tineretului și Sportului.

(3) Planurile și programele de învățământ, manualele școlare și alte materiale didactice destinate instituțiilor de învățământ de stat sunt elaborate pe baza de concurs și puse în aplicare după coordonare cu ministerele și departamentele interesate și aprobare de către Ministerul Educației, Tineretului și Sportului. În unitățile de învățământ pot fi utilizate programe și manuale alternative, al căror conținut să asigure realizarea standardelor educaționale de stat.

(4) Planurile de învățământ și programele de studii pentru învățământul secundar profesional se elaborează de Ministerul Educației, Tineretului și Sportului împreună cu alte ministere și departamente, ținându-se seama de propunerile instituțiilor de învățământ secundar profesional și ale factorilor interesați, și se aprobă de Ministerul Educației, Tineretului și Sportului, indiferent de subordonarea instituțiilor de învățământ (în redacția Legii Nr.346-XV din 25 iulie 2003).

(5) Planurile de învățământ pentru toate nivelurile de instruire cuprind discipline obligatorii, optionale și facultative. Ponderele disciplinelor optionale și facultative crește în clasele finale ale învățământului gimnazial și liceal.

(6) Planurile de învățământ pentru instituțiile de învățământ mediu de specialitate se aprobă de Ministerul Educației, Tineretului și Sportului și ministerele interesate prin coordonare cu catedrele de profil ale instituțiilor de învățământ superior. Programele analitice se elaborează de către instituțiile de învățământ mediu de specialitate și se aprobă de catedrele respective ale instituțiilor de învățământ superior și de Ministerul Educației, Tineretului și Sportului.

(7) Planurile de învățământ pentru instituțiile de învățământ superior se aprobă de senatele universitare, de comun acord cu Ministerul Educației, Tineretului și Sportului, în concordanță cu standardele educaționale de stat. Programele analitice se elaborează de catedre și se aprobă de senatul universitar, în baza avizului favorabil al consiliului facultății.

(Conform Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003 la articolul 38 după alineatul (5) se introduce un nou alineat (6), iar alineatul (6) devine alineatul (7).

Articolul 39. Bibliotecile din sistemul învățământului

(1) Bibliotecile din instituțiile de învățământ sunt parte integrantă a sistemului de învățământ și funcționează în baza unui regulament, aprobat de Ministerul Educației, Tineretului și Sportului.

(2) Personalul cu studii superioare de specialitate al bibliotecilor din sistemul învățământului beneficiază de aceleași facilități ca și cadrele didactice ale instituțiilor respective.

(3) Pregătirea și perfecționarea personalului de specialitate al bibliotecilor din sistemul învățământului sunt asigurate de Ministerul Educației, Tineretului și Sportului.

Capitolul III
CONDUCEREA SISTEMULUI DE INVATAMINT

Articolul 40. Competenta autoritatilor publice

(1) Autoritatile publice:

a) determina politica de stat in sfera invatamintului;
b) emit acte normative privind perfectionarea legislatiei invatamintului;

c) asigura dezvoltarea bazei tehnico-materiale a sistemului de invatamint, stabilesc modul de organizare si desfasurare a practicii in productie pentru elevi si studenti;

d) aproba planul (comanda de stat) de pregatire a cadrelor de specialitate in institutiile de invatamint secundar profesional, mediu de specialitate si in cele de invatamint superior (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003);

e) stabilesc si aproba cotele anuale de subventionare a sistemului de invatamint de la bugetul de stat, modul si normele de remunerare a cadrelor didactice din institutiile de invatamint de stat de toate gradele, precum si normele de asigurare materiala a elevilor si studentilor;

f) acorda licente pentru activitatea institutiilor de invatamint de toate nivelurile, treptele si formele de instruire (cu exceptia celor bugetare) (introdus prin Legea Nr.328-XIV din 24 martie 1999; in redactia Legii Nr.1199-XV din 4 iulie 2002);

g) incheie cu alte state acorduri de colaborare privind invatamintul si nostrificarea actelor nationale de studii;

h) exercita controlul asupra activitatii Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului si evalueaza activitatea lui.

(Conform Legii Nr.1589-XV din 26 decembrie 2002 litera c) este exclusa, iar literele d)-i) devin literele c)-h).

(2) Delimitarea competentelor intre autoritatile publice in domeniul invatamintului se face conform Constitutiei, altor acte normative.

(3) Organele de conducere a invatamintului din teritoriile care, in conformitate cu Constitutia si cu legile organice, au statut special de autonomie isi coordoneaza activitatea cu autoritatile administratiei publice centrale de specialitate.

Articolul 40.1. Competenta autoritatilor publice in domeniul infiintarii, reorganizarii si lichidarii institutiilor de invatamint de stat

(1) Autoritatile administratiei publice locale de nivelul intii fac propuneri de infiintare, reorganizare sau lichidare a institutiilor de stat de invatamint prescolar si extrascolar, primar, gimnazial, mediu de cultura generala si liceal finantate de la bugetul satelor (comunelor), oraselor, municipiilor.

(2) Directiile de invatamint din unitatile administrativ-teritoriale de nivelul doi:

a) decid asupra propunerilor privind infiintarea, reorganizarea sau lichidarea institutiilor de stat de invatamint prescolar si extrascolar, primar si gimnazial;

b) confirma propunerile autoritatilor administratiei publice locale de nivelul intii privind infiintarea institutiilor de stat de invatamint mediu de cultura generala, liceal si le inainteaza spre examinare Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului.

(3) Autoritatile administratiei publice locale de nivelul doi fac propuneri de infiintare, reorganizare sau lichidare a institutiilor de stat de invatamint secundar profesional si le inainteaza spre examinare Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului.

(4) Ministerele si departamentele interesate fac propuneri de

infiintare, reorganizare sau lichidare a institutiilor de stat de invatamint liceal, secundar profesional, mediu de specialitate, superior universitar, subordonate autoritatilor administratiei publice centrale, si le inainteaza spre examinare Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului.

(5) Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului:

a) decide asupra propunerilor directiilor de invatamint, autoritatilor administratiei publice locale de nivelul doi, ministerelor si departamentelor interesate privind infiintarea, reorganizarea sau lichidarea institutiilor de stat de invatamint mediu de cultura generala, liceal si secundar profesional;

b) propune infiintarea, reorganizarea sau lichidarea institutiilor de stat de invatamint liceal, special, secundar profesional, complementar, mediu de specialitate, superior universitar, subordonate autoritatilor administratiei publice centrale, si le inainteaza spre examinare Guvernului.

(6) Guvernul:

a) decide asupra propunerilor Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului privind infiintarea, reorganizarea sau lichidarea institutiilor de stat de invatamint liceal, special, secundar profesional, complementar, mediu de specialitate, subordonate autoritatilor administratiei publice centrale;

b) confirma propunerile Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului de infiintare, reorganizare sau lichidare a institutiilor de stat de invatamint superior universitar si le inainteaza spre aprobare Presedintelui Republicii Moldova;

c) examineaza si inainteaza propuneri de infiintare, reorganizare sau lichidare a institutiilor de cercetari stiintifice, a institutiilor de perfectionare a cadrelor si le prezinta spre aprobare Presedintelui Republicii Moldova.

(7) Presedintele Republicii Moldova decide asupra propunerilor Guvernului privind infiintarea, reorganizarea sau lichidarea institutiilor de stat de invatamint superior universitar, precum si a institutiilor de cercetari stiintifice si a institutiilor de perfectionare a cadrelor (introdus prin Legea Nr.1589-XV din 26 decembrie 2002).

(8) Presedintele Republicii Moldova aproba prin decret statutul institutiei de stat de invatamint de pe langa Presedintele Republicii Moldova (introdus prin Legea Nr.70-XVI din 5 mai 2005).

(Conform Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003 la articolul 40.1, textul "superior de scurta durata" se substituie cu textul "mediu de specialitate").

Articolul 41. Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului

(1) Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului este organul central al administratiei publice in domeniul invatamintului.

(2) Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului isi coordoneaza activitatea cu ministerele si departamentele de resort in domeniul invatamintului secundar profesional, mediu de specialitate, al invatamintului superior, postuniversitar, al invatamintului pentru adulti si al perfectionarii si recalificarii cadrelor (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

(3) Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului isi exercita functiile de control asupra respectarii legislatiei invatamintului prin intermediul inspectiei scolare de stat, instituite in cadrul ministerului. Regulamentul inspectiei scolare de stat se aproba de Guvern (in redactia Legii Nr.328-XIV din 24 martie 1999).

(4) Pentru exercitarea atributiilor, Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului poate constitui comisii sau consilii consultative de experti, alcatuite pe criterii de prestigiu profesional si moral.

(5) Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului are, in principal, urmatoarele competente:

a) elaboreaza strategia si promoveaza politica de stat in sfera invatamintului, participa la elaborarea si promovarea politicii de stat in problemele copiilor si tineretului;

b) promoveaza politica lingvistica de stat, exercita controlul asupra respectarii legislatiei privind functionarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova;

c) elaboreaza strategia si dirijeaza executarea planurilor de dezvoltare continua a bazei tehnico-materiale a tuturor tipurilor de institutii de instruire si educatie din subordine;

d) elaboreaza standardele educationale de stat si controleaza realizarea lor;

e) organizeaza si coordoneaza activitatea de elaborare a programelor si planurilor de invatamint, a manualelor si altor materiale didactice;

f) stabileste, in colaborare cu alte ministere, departamente si cu autoritatile administratiei publice locale, reseaua scolara, tipurile institutiilor de invatamint;

g) participa la elaborarea planurilor de admitere in institutiile de invatamint subordonate si nomenclatorului de meserii si specialitati;

h) stabileste, in conditiile legii si de comun acord cu Ministerul Economiei si Comertului, Ministerul Finantelor, Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale, cotele de admitere pe specializari in colegii si in invatamintul universitar;

i) evalueaza si acrediteaza institutiile de invatamint, de perfectionare si de recalificare a cadrelor din domeniu (in redactia Legilor Nr.328-XIV din 24 martie 1999; Nr.1199-XV din 4 iulie 2002);

j) evalueaza cadrele didactice si organizeaza perfectionarea si recalificarea lor;

k) propune candidaturi pentru distinctii guvernamentale;

l) coordoneaza, impreuna cu alte ministere si departamente, activitatea de cercetare stiintifica din institutiile subordonate de invatamint superior si de cercetare;

m) elaboreaza, impreuna cu Ministerul Finantelor, normativele si modul de finantare de catre stat a sistemului de invatamint;

n) determina, in comun cu Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale, modul si conditiile de remunerare a cadrelor didactice si altor categorii de personal din institutiile de invatamint;

o) coordoneaza activitatea financiara a institutiilor de invatamint subordonate;

p) incheie, din imputernicirea Guvernului, acorduri de colaborare in domeniul invatamintului si stiintelor, educatiei, intretine relatii de colaborare cu ministerele si institutiile de resort din strainatate;

r) numeste si concediaza directorii institutiilor de invatamint de stat special, secundar profesional, liceal, precum si directorii institutiilor de invatamint de stat de subordonare republicana (in redactia Legii Nr.1279-XV din 25 iulie 2002);

s) avizeaza conferirea titlurilor didactice de profesor universitar si de conferentiar universitar (docent);

t) elaboreaza si aproba regulamentul-tip al institutiilor de invatamint preuniversitar, mediu de specialitate si statutul-tip al institutiilor de invatamint superior (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003);

u) coordoneaza activitatea de tutela si curatela;

v) echivaleaza actele de studii referitoare la invatamintul preuniversitar, mediu de specialitate si superior (introdusa prin Legea Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000; in redactia Legilor Nr.1279-XV din 25 iulie 2002; Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

(6) Specialistii ministerului, conform nomenclatorului, se numesc in

functie de catre ministru, prin concurs, pe baza criteriilor de competenta profesionala stabilite printr-un regulament aprobat de Guvern.

(7) Specialistii ministerului sint atestati o data la 5 ani, conform criteriilor stabilite prin regulament aprobat de Guvern.

Articolul 42. Competenta altor ministere si departamente

Ministerele si departamentele de resort:

a) elaboreaza directiile principale ale invatamintului de specialitate, standardele educationale de stat si controleaza realizarea lor;

b) organizeaza perfectionarea si recalificarea specialistilor din ramura respectiva;

c) asigura finantarea institutiilor de invatamint din subordine si dezvoltarea bazei lor tehnico-materiale.

Articolul 43. Directiile de invatamint

(1) Organe specializate de conducere a invatamintului sint directiile de invatamint, care functioneaza in raioane si municipii (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(2) Structura directiilor de invatamint se stabileste de Guvern, la propunerea Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului.

(3) Directorul general al directiei de invatamint este propus de catre autoritatea administratiei publice locale, pe baza criteriului de competenta profesionala si manageriala, si este numit in functie prin ordinul ministrului educatiei (in redactia Legii Nr.1279-XV din 25 iulie 2002).

(4) In cadrul directiei de invatamint functioneaza o inspectie scolara, in baza unui regulament, aprobat de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(5) Inspectorii scolari de specialitate si metodistii se numesc in functie de catre directorul general al directiei de invatamint, prin concurs, pe baza criteriilor de competenta profesionala.

(6) Inspectorii scolari au acces la toate institutiile de invatamint din teritoriu.

(7) In fiecare centru raional, oras (municipiu) functioneaza cabinete metodice, centre metodico-psihipedagogice, servicii psihologice, inspectorate pentru protectia copilului si comisii medico-psihipedagogice, subordonate directiilor de invatamint. Structura si atributiile acestor unitati se stabilesc prin regulamente aprobate de Guvern (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

Articolul 44. Competentele directiilor de invatamint

Directiile de invatamint:

a) asigura, in raza lor teritoriala, respectarea legislatiei invatamintului si promovarea politicii statului in domeniul invatamintului;

b) asigura conlucrarea institutiilor de invatamint din subordine cu autoritatea administratiei publice locale si cu Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului;

c) supravegheaza functionarea retelei de invatamint preuniversitar si exercita inspectia scolara;

d) organizeaza implementarea a noi planuri de invatamint, programe de studii si metodologii didactice in procesul instructiv-educativ;

e) organizeaza asigurarea didactico-metodica a institutiilor de invatamint si acorda cadrelor didactice asistenta metodica;

f) organizeaza si coordoneaza activitatea de optimizare a retelei institutiilor de invatamint preuniversitar din subordine, contribuie la finantarea acestora si la dezvoltarea bazei lor tehnico-materiale;

g) coordoneaza activitatea de tutela si curatela;

h) asigura, in comun cu autoritatile administratiei publice locale,

crearea unor conditii adecvate de activitate cadrelor didactice si elevilor, protectia sociala a acestora;

i) organizeaza activitatea de perfectionare a cadrelor didactice;

j) coordoneaza organizarea examenelor de absolvire din institutiile de invatamint si a concursurilor (olimpiadelor) scolare;

k) asigura, in comun cu autoritatile administratiei publice locale, scolarizarea obligatorie a elevilor in virsta de pina la 16 ani;

l) numesc si concediaza directorii institutiilor de invatamint de stat prescolar, primar, gimnazial, mediu de cultura generala, complementar (extrascolar), artistic si sportiv din subordine, cu consultarea prealabila a autoritatilor publice locale de nivelul corespunzator (in redactia Legilor Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000; Nr.1279-XV din 25 iulie 2002).

Articolul 45. Competentele autoritatilor administratiei publice locale

Autoritatile administratiei publice locale au in domeniul invatamintului, in principal, urmatoarele competente:

a) supravegheaza respectarea legislatiei invatamintului in teritoriu;

b) tin evidenta copiilor de virsta scolara obligatorie si asigura scolarizarea lor pina la virsta de 16 ani;

c) asigura protectia sociala a cadrelor didactice din institutiile de invatamint (repartizarea de spatiu locativ, acordarea de facilitati, conform legislatiei in vigoare, etc.);

d) stabilesc amplasarea si tin evidenta institutiilor de invatamint privat din teritoriu;

e) tin evidenta si organizeaza tutela minorilor orfani sau fara sustinatori legali, precum si adoptia acestora sau repartizarea lor in case de copii, scoli de tip internat sau in plasament familial;

f) asigura plasarea in cimpul muncii a absolventilor orfani, precum si a persoanelor cu handicap psihic, fizic sau de alta natura;

g) acorda ajutor material si de alt fel familiilor cu copii prescolari si copii cuprinsi in invatamintul obligatoriu, in modul stabilit;

h) asigura transportul gratuit al elevilor la si de la institutiile de invatamint in localitatile rurale, la distante ce depasesc 3 km;

i) organizeaza asistenta medicala gratuita si alimentatia copiilor, odihna si reconfortarea elevilor si studentilor in timpul vacanțelor;

k) (exclus prin Legea Nr.1279-XV din 25 iulie 2002).

(Conform Legii Nr.1589-XV din 26 decembrie 2002 litera d) este exclusa, iar literele e)-j) devin literele d)-i).

Articolul 46. Organele administrative si consultative

(1) In sistemul de invatamint functioneaza urmatoarele organe administrative si consultative:

a) la nivel republican:

Consiliul (Colegiul) Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului, prezidat de ministru. Membrii Colegiului sint numiti prin hotarire a Guvernului;

b) la nivel local:

consiliul de administratie al directiei raionale, municipale de invatamint, prezidat de directorul general al directiei de invatamint si format din directorul general al directiei, directorii generali adjunți, seful inspectiei scolare, contabilul sef si seful cabinetului metodic (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000);

consiliul consultativ al directiei raionale, municipale de invatamint, aprobat de comitetul executiv respectiv si format din directori de unitati de invatamint, alte cadre didactice de prestigiu si reprezentanti ai parintilor, ai administratiei publice locale si unitatilor economice (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000);

c) in institutiile de invatamint preuniversitar:

consiliul profesoral al institutiei de invatamint, format din cadrele didactice si prezidat de director;

consiliul de administratie al institutiei de invatamint, format din director, directorii adjunsti, contabilul-sef, cadrele didactice alese de consiliul profesoral, reprezentantii parintilor, ai autoritatii administratiei publice locale, elevi (in licee si scoli profesionale). Directorul institutiei de invatamint este presedintele consiliului de administratie;

d) in institutiile de invatamint mediu de specialitate (colegii):

consiliul profesoral al colegiului;

consiliul de administratie al colegiului;

e) in institutiile de invatamint superior:

senatul universitar al institutiei de invatamint, prezidat de rector;

biroul senatului universitar, alcatuit din rector, prorectorii si secretarul stiintific;

consiliul de administratie al universitatii;

consiliul facultatii, prezidat de decan;

consiliul stiintific al departamentului, prezidat de directorul departamentului (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

(Conform Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003 la articolul 46 alineatul (1) dupa litera c) se introduce o noua litera d), iar litera d) devine litera e).

(2) Structura si atributiile organelor din institutiile de invatamint superior sint stabilite prin Carta universitara, iar ale celor din institutiile de invatamint preuniversitar - prin statutul unitatilor respective.

(3) Studentii sint reprezentati in senatul universitar, consiliul facultatii, consiliul de administratie al institutiei de invatamint in proportie de cel mult 1/4 din numarul membrilor acestora.

(4) Elevii si parintii pot constitui consilii care functioneaza in conformitate cu statutul institutiei de invatamint.

(5) Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului, directiile de invatamint organizeaza periodic congrese si conferinte cu rol consultativ si metodic ale cadrelor didactice.

Articolul 47. Administrarea institutiilor de invatamint preuniversitar si mediu de specialitate

(1) Institutiile de invatamint preuniversitar functioneaza in conformitate cu prevederile prezentei legi si poarta raspundere de realizarea, standardelor educationale de stat, de apararea drepturilor copiilor si personalului, precum si de ocrotirea vietii si sanatatii elevilor.

(2) Activitatea institutiilor de invatamint preuniversitar este reglementata prin statut, elaborat in baza unui statut-tip si aprobat de organul ierarhic superior de conducere a invatamintului.

(3) Institutia de invatamint preuniversitar are, in principal, urmatoarele competente:

a) determina tehnologiile educationale adecvate;

b) stabileste modalitatile de evaluare si control al procesului de invatamint;

c) elaboreaza statutul institutiei si regulamentul de ordine interioara;

d) numeste si concediaza, in conditiile legii, cadrele didactice din institutiile de invatamint de stat, dupa coordonarea prealabila cu directia de invatamint - in cazul institutiilor de invatamint de subordonare locala si, respectiv, cu Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului - in cazul institutiilor de invatamint de stat special, secundar profesional, liceal, precum si al celor de subordonare republicana (in redactia Legilor Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000; Nr.1279-XV din 25 iulie 2002);

e) numeste si concediaza, in conditiile legii, personalul auxiliar (introdus prin Legea Nr.1279-XV din 25 iulie 2002);

f) contribuie la dezvoltarea bazei tehnico-materiale si didactice, la utilizarea rationala a acesteia.

(4) In functie de nivelul de invatamint realizat, institutiile de invatamint preuniversitar se clasifica astfel:

gradinita de copii (virsta de 5 - 7 ani);

scoala primara (clasele I - IV);

gimnaziul (clasele V - IX);

liceul (clasele X - XII (XIII); scoala medie de cultura generala (clasele X - XI).

(5) In cazul in care scoala primara si gimnaziul functioneaza cu administratie unica, institutia de invatamint se va numi gimnaziu, iar in cazul functionarii cu administratie unica a scolii primare, gimnaziului si liceului, institutia de invatamint se va numi liceu.

(6) Institutiile de invatamint preuniversitar de stat sint subordonate Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului si autoritatilor administratiei publice locale. Supravegherea si controlul asupra activitatii institutiilor de invatamint preuniversitar privat se efectueaza de catre Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului si autoritatile administratiei publice locale in conditiile legii (in redactia Legii Nr.559-XV din 25 decembrie 2003).

(7) Institutiile de invatamint preuniversitar sint conduse de directori, care isi exercita functiile de conducere in comun cu consiliul profesional si consiliul de administratie.

(8) Directorii institutiilor de invatamint preuniversitar de stat sint numiti in post pe baza de concurs pentru o perioada de 4 ani (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(9) Institutiile de invatamint preuniversitar pot stabili relatii de colaborare si contacte directe cu institutii de invatamint similare din afara republicii, conform legislatiei in vigoare.

(10) Pentru copiii orfani sau pentru cei fara tutori legali functioneaza case de copii si scoli de tip internat.

(11) Institutiile de stat de invatamint mediu de specialitate sint conduse de directori, numiti in functie prin concurs de catre ministerele de resort. Directorii institutiilor de invatamint mediu de specialitate privat, inclusiv cel cooperatist, sint numiti in functie de catre consiliul de fondatori al institutiei de invatamint respective prin coordonare cu Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului (introdus prin Legea Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

Articolul 48. Administrarea institutiei de invatamint superior

(1) Institutia de invatamint superior cuprinde facultati, departamente, catedre, laboratoare si alte unitati (sectii) de cercetare stiintifica, de proiectare si microproductie.

(2) La institutia de invatamint superior se pot afilia colegii si licee (clasele X - XII). Colegiul poate fi si unitate functionala a institutiei de invatamint superior.

(3) Institutia de invatamint superior universitar este condusa de senatul universitar, prezidat de rector; facultatea - de consiliul facultatii, prezidat de decan; departamentul - de consiliul stiintific, prezidat de director; catedra - de seful de catedra. Conducerea operativa a institutiei de invatamint superior universitar este asigurata de biroul senatului universitar (in redactia Legilor Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000; Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

(4) Rectorii institutiilor de stat de invatamint superior sint alesi pe baza de concurs de senatul institutiilor, cu exceptia rectorului institutiei de invatamint de pe linga Presedintele Republicii Moldova,

rectorilor institutiilor de invatamint superior subordonate Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apararii si Serviciului de Informatii si Securitate al Republicii Moldova, care sint numiti in functie de catre autoritatile respective. Rectorii tuturor institutiilor de stat de invatamint superior sint confirmati in post de catre Guvern, cu exceptia rectorului institutiei de invatamint de pe linga Presedintele Republicii Moldova, care este numit in functie prin decret al Presedintelui Republicii Moldova (in redactia Legilor Nr.259-XIV din 24 decembrie 1998; Nr.543-XV din 12 octombrie 2001; Nr.70-XVI din 5 mai 2005).

(5) Functionarea institutiilor de invatamint superior este reglementata prin Carta universitara, adoptata de senatul universitar.

(6) Rectorii institutiilor de invatamint superior pot organiza consiliul rectorilor, organ cu functii consultative.

(7) (Exclus prin Legea Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

Articolul 49. Autonomia universitara

(1) Institutiile de invatamint superior de stat pot obtine statut de autonomie universitara, in modul stabilit de Guvern.

(2) Autonomia universitara vizeaza domeniile conducerii, structurarii si functionarii institutiei, activitatii didactice si de cercetare stiintifica, administrarii si finantarii si se realizeaza, in principal, in:

a) organizarea, desfasurarea si perfectionarea procesului de invatamint si de cercetare stiintifica;

b) stabilirea specializarilor;

c) elaborarea planurilor de studii si a programelor analitice in conformitate cu standardele educationale de stat;

d) admiterea candidatilor la studii;

e) selectarea si promovarea cadrelor didactice si ale celorlalte categorii de personal;

f) stabilirea criteriilor de evaluare a activitatii didactice si stiintifice;

g) acordarea de titluri didactice;

h) eligibilitatea tuturor organelor de conducere, prin vot secret;

i) rezolvarea problemelor sociale ale studentilor si personalului;

j) asigurarea ordinii si disciplinei in spatiul universitar;

k) gasirea surselor suplimentare de venituri;

l) stabilirea relatiilor de colaborare cu diverse institutii de invatamint si stiintifice, centre si organizatii din republica si din strainatate.

(3) In plan financiar, autonomia universitara se realizeaza ca drept de gestionare, potrivit legii si raspunderii personale, a fondurilor alocate de la buget sau provenite din alte surse legale.

Articolul 50. Evaluarea in invatamint

(1) Evaluarea sistemului de invatamint si a procesului de invatamint se asigura de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului, de ministerele care au in subordine institutii de invatamint, de organele locale de conducere a invatamintului, in baza unui regulament, aprobat prin ordin al ministrului.

(2) Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului asigura evaluarea periodica a nivelului de pregatire profesionala si metodică a cadrelor didactice si de conducere din invatamint (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(3) Evaluarea rezultatelor educationale se face in mod obligatoriu la fiecare nivel de invatamint, in conformitate cu obiectivele si finalitatile programelor de studii.

(4) Institutia de invatamint este autonoma in alegerea modului si a formelor de verificare pe parcurs a cunostintelor elevilor.

(5) Cadrele didactice si de conducere din institutiile de invatamint preuniversitar de stat sint evaluate o data la 5 ani (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(6) Evaluarea cadrelor didactice si de conducere se efectueaza conform criteriilor stabilite de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului, la baza carora se pune competenta profesionala, calitatea activitatii didactice, pregatirea metodicopedagogica si psihologica, competentele de evaluare a rezultatelor educationale (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(7) Rezultatele evaluarii constituie temei pentru acordarea de grade didactice, stabilirea salariilor si sporurilor la salariu, precum si pentru eliberarea din functie.

Articolul 51. Rapoartele de activitate

(1) Directia raionala (municipala) de invatamint elaboreaza, la sfirsitul fiecarui an scolar, un raport de activitate privind starea invatamintului din teritoriu, care se prezinta Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului si autoritatii administratiei publice locale (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(2) Rectorul institutiei de invatamint superior elaboreaza, la sfirsitul fiecarui an universitar, un raport de activitate a institutiei de invatamint, pe care il prezinta Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului.

(3) Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului prezinta anual Guvernului un raport de activitate privind starea sistemului de invatamint si directiile de dezvoltare a invatamintului.

(4) Rapoartele de activitate anuale se dau publicitatii.

Capitolul IV

PERSONALUL DIN INVATAMINT. ELEVII, STUDENTII SI PARINTII. DREPTURILE SI OBLIGATIILE LOR

Articolul 52. Personalul din invatamint

Personalul din invatamint este format din cadre didactice, cadre stiintifice, cadre didactice auxiliare si personalul administrativ.

Articolul 53. Cadrele didactice

(1) In invatamintul preuniversitar cadre didactice sint:

- a) educatorul in invatamintul prescolar, primar si special;
- b) metodistul in invatamintul prescolar;
- c) logopedul in invatamintul prescolar, primar si special;
- d) psihologul scolar in invatamintul preuniversitar;
- e) invatatorul in invatamintul primar (clasele I-IV);
- f) profesorul in invatamintul secundar (gimnazial, liceal, profesional);
- g) instructorul, maistrul-instructor in invatamintul secundar profesional;
- h) pedagogul social in caminele de elevi.

(2) In invatamintul mediu de specialitate cadre didactice sint:

- a) pedagogul social in caminele de elevi din colegii;
- b) maistrul-instructor in invatamintul mediu de specialitate;
- c) psihologul in invatamintul mediu de specialitate;
- d) metodistul in invatamintul mediu de specialitate;
- e) profesorul in invatamintul mediu de specialitate.

(3) In invatamintul superior cadre didactice sint:

- a) pedagogul social in caminele de studenti;
- b) asistentul universitar;
- c) lectorul universitar;
- d) lectorul superior universitar;

e) conferentiarul universitar (docentul);

f) profesorul universitar.

(4) In invatamintul complementar cadre didactice sint:

a) metodistul;

b) educatorul.

(5) Conditiiile de ocupare a functiilor didactice din invatamint se stabilesc de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(6) Norma didactica a cadrelor din invatamint se stabileste de Guvern, la propunerea Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului, in comun cu Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale.

(7) Salarizarea cadrelor didactice se efectueaza in dependenta de nivelul de studii, functia ocupata, gradul si titlul didactic, de titlul stiintific, precum si de vechimea in munca. Salariul minim al cadrelor didactice nu va fi mai mic decit salariul mediu al salariatilor din economia nationala.

(8) Pentru grad didactic superior se acorda un spor la salariu de 50 % fata de salariul functiei, pentru gradul intii - de 40 %, pentru gradul al doilea - de 30 %.

(9) Absolventii institutiilor de invatamint superior universitar si mediu de specialitate care se angajeaza conform repartizarii in institutii de invatamint din mediul rural in primii 3 ani de activitate beneficiaza de:

a) locuinta gratuita, acordata de autoritatea administratiei publice locale pentru perioada de activitate in localitatea respectiva. In cazul in care autoritatea administratiei publice locale nu poate oferi tinarului specialist o locuinta corespunzatoare, acestuia i se vor acoperi cheltuielile pentru inchirierea locuintei;

b) o indemnizatie unica in marime de:

30 mii de lei pentru tinerii specialisti absolventi ai institutiilor de invatamint superior universitar, care se achita dupa cum urmeaza:

- 7 mii lei in termen de o luna de la data angajarii in functie;

- 10 mii lei la expirarea unui an de activitate in functie;

- 13 mii lei la expirarea a 3 ani de activitate in functie;

24 mii de lei pentru tinerii specialisti absolventi ai institutiilor de invatamint mediu de specialitate, care se achita dupa cum urmeaza:

- 6 mii lei in termen de o luna de la data angajarii in functie;

- 8 mii lei la expirarea unui an de activitate in functie;

- 10 mii lei la expirarea a 3 ani de activitate in functie;

c) compensarea lunara a costului a 30 kW de energie electrica si asigurarea gratuita, in fiecare an, cu un metru cub de lemne si o tona de carbuni, iar in cazul incalzirii cu gaze - compensarea costului unui metru cub de lemne si a unei tone de carbuni;

d) majorarea, incepind cu 1 ianuarie 2005, cu 20% a salariilor tarifare ale tinerilor specialisti din domeniul invatamintului, angajati in mediul rural in anii 2002, 2003, 2004, inclusiv in satele ce intra in componenta municipiilor Chisinau (Bacioi, Braila, Condrita, Ghidighici, Truseni, Bubuieci, Bic, Humulesti, Budesti, Colonita, Cruzesti, Tohatin, Ciorescu, Gratiesti, Hulboaca, Stauceni) si Balti (Elizaveta, Sadovoe) (introdus prin Legea Nr.418-XV din 16 decembrie 2004).

(Conform Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003 la articolul 53:

in alineatul (1) dupa litera a) se introduce o noua litera b), iar literele b)-g) devin literele c)-h);

dupa alineatul (1) se introduce un nou alineat (2), iar alineatul (2) devine alineatul (3);

dupa alineatul (3) se introduce un nou alineat (4), iar alineatele initiale (3)-(6) devin alineatele (5)-(8).

Articolul 54. Pregatirea, perfectionarea si recalificarea cadrelor didactice

(1) Formarea cadrelor didactice este prioritara si anticipeaza dezvoltarea invatamintului.

(2) Formarea cadrelor didactice se realizeaza in institutii de invatamint superior si in colegii, dupa planuri de invatamint care cuprind discipline de pregatire teoretica si practica in domeniile pedagogiei, psihologiei si metodicii de specialitate (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

(3) Absolventii institutiilor de invatamint superior de alt profil decit cel pedagogic pot profesa in invatamint numai daca au efectuat pregatirea prin disciplinele prevazute la alin. 2.

(4) Pentru cadrele didactice statul asigura posibilitati de perfectionare a pregatirii de specialitate, metodice si psihopedagogice sau de recalificare profesionala in vederea obtinerii de grade si categorii de calificare.

(5) Perfectionarea si recalificarea tuturor cadrelor didactice si a personalului de conducere se realizeaza, de regula, la facultatile institutiilor de invatamint superior sau in alte institutii, acreditate in modul stabilit de lege.

(6) Perfectionarea de specialitate, metodica si psiho-pedagogica a cadrelor didactice din invatamintul preuniversitar, precum si pregatirea si perfectionarea cadrelor didactice de conducere si inspectare, este organizata si coordonata de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului.

(7) Perfectionarea cadrelor didactice din invatamintul superior se efectueaza prin invatamint postuniversitar, stagii si programe de specializare, de cercetare stiintifica si prin alte programe, realizate in republica sau in strainatate.

(8) Perfectionarea cadrelor didactice este obligatorie si se realizeaza cel putin o data la 5 ani, avindu-se drept obiectiv racordarea permanenta a nivelului de calificare la renovarea conceptuala, metodologica, curriculara si tehnologica a invatamintului.

(9) Recalificarea sau specializarea cadrelor didactice se face in functie de cerintele sistemului de invatamint si de optiunile individuale.

(10) Cadrele didactice si de conducere pot solicita din proprie initiativa acordarea de grade didactice si manageriale. Modul de acordare a gradelor didactice si manageriale se stabileste de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

Articolul 55. Drepturile cadrelor didactice

Cadrele didactice au dreptul:

a) sa aleaga programele de studii, formele si metodele de predare, manualele si materialele didactice aprobate de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului, pe care le considera adecvate realizarii standardelor educationale de stat;

b) sa participe la alegerea democratica a reprezentantilor lor in organele administrative si consultative ale institutiei de invatamint;

c) sa li se includa in vechimea in munca pedagogica activitatea didactica desfasurata in invatamintul preuniversitar si mediu de specialitate, in cazul trecerii lor in invatamintul superior (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003);

d) sa beneficieze de asigurare preferentiala cu spatiu locativ, de concedii de odihna prelungite, de asistenta medicala gratuita, de reduceri la plata pentru serviciile comunale, conform legislatiei in vigoare, iar in localitatile rurale - si de alte facilitati prevazute specialistilor din gospodaria agricola (in redactia Legii Nr.552-XIV din 28 iulie 1999);

e) sa li se acorde, pe baza de contract, concediu cu durata de pina la 3 luni, cu pastrarea salariului, pentru elaborarea de manuale, lucrari metodice, monografii, la comanda Ministerului Educatiei, Tineretului si Sportului.

Articolul 56. Obligatiile cadrelor didactice

Cadrele didactice sint obligate:

a) sa respecte in activitate normele de etica, sa cultive, prin propriul exemplu, principiile morale de dreptate, echitate, umanism, generozitate, harnicie, patriotism si alte virtuti;

b) sa asigure buna desfasurare a procesului instructiv-educativ, insusirea temeinica a programelor de studii si dezvoltarea capacitatilor elevilor si studentilor;

c) sa asigure securitatea vietii si ocrotirea sanatatii copiilor in procesul de invatamint;

d) sa desfasoare procesul de educatie si instruire in spiritul stimei fata de familie, parinti, adulti, al respectului fata de valorile culturale si spirituale nationale si universale, sa educe o atitudine grijulie fata de mediul inconjurator;

e) sa-si perfectioneze in permanenta calificarea profesionala, maiestria pedagogica;

f) sa nu faca propaganda sovina, nationalista, politica, religioasa, militarista, aceasta fiind incompatibila cu activitatea pedagogica;

g) sa nu implice elevii in actiuni de strada (mitinguri, demonstratii, pichetari etc.).

Articolul 57. Drepturile elevilor si studentilor

(1) In institutiile de invatamint de toate gradele se respecta drepturile si libertatile elevilor si studentilor. Sint interzise pedepsele corporale, aplicarea sub orice forma a metodelor de violenta fizica sau psihica.

(2) Elevii si studentii au, in principal, urmatoarele drepturi:

a) sa-si expuna liber opiniile, convingerile, ideile;

b) sa aleaga tipul institutiei de invatamint, programele de studii, aprobate de Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului, la disciplinele optionale si facultative;

c) sa fie asigurati, in modul stabilit, cu bursa, camin, internat, manuale, asistenta medicala, alimentatie, cu serviciul de transport;

d) sa fie alesi in componenta unor organe administrative si consultative ale institutiei de invatamint;

e) sa beneficieze de concediu suplimentar platit la locul de munca, la saptamina redusa de munca si de alte facilitati, prevazute de legislatie, in cazul cind urmeaza studiile cu frecventa redusa (in redactia Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005).

(3) Elevii si studentii se bucura si de alte drepturi, consemnate in statutul institutiei de invatamint.

(4) In vederea realizarii dreptului la educatie al elevilor si studentilor care au nevoie de asistenta sociala, statul suporta, partial sau integral, cheltuielile de intretinere in perioada de scolaritate. Categoriile de persoane care sint in drept sa beneficieze de un atare ajutor, precum si formele si marimea acestuia, sint stabilite de Guvern.

(5) Statul suporta, partial sau integral, cheltuielile de intretinere a elevilor si studentilor care au nevoie de protectie sociala si ajutor, inclusiv a celor din scolile de tip sanatorial sau de tip familie, conform normativelor in vigoare.

(6) Statul creeaza persoanelor dotate conditii favorabile pentru studii in republica sau peste hotare. Categoria respectiva de persoane este stabilita de o comisie, desemnata de ministerele de resort.

Articolul 58. Obligatiile elevilor, studentilor si absolventilor

(1) Elevii sint datorii sa urmeze invatamintul obligatoriu si sa indeplineasca cerintele statutului institutiei de invatamint, sa insuseasca materiile prevazute de programele de studii, sa frecventeze orele de clasa.

(2) Pentru absolventii institutiilor de invatamint superior si mediu de specialitate este obligatorie cunoasterea limbii de stat in limitele programei institutiilor respective (in redactia Legii Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

(3) Daca absolventul care si-a facut studiile in baza de contract refuza sa se prezinte la serviciu sau suspenda activitatea, pina la expirarea termenului de 5 ani, in organizatia sau intreprinderea de care a fost recomandat pentru instruire, el este obligat sa restituie cheltuielile de studii.

(4) Elevii si studentii au si alte indatoriri, consemnate in regulamentul de ordine interioara al institutiei de invatamint.

(5) Incalcarea de catre studenti a regulamentului de ordine interioara al institutiei de invatamint superior atrage sanctionarea lor, pina la exmatriculare.

Articolul 59. Ocrotirea sanatatii in institutiile de invatamint

Institutiile medicale ale Ministerului Sanatatii si Protectiei Sociale si institutiile medicale departamentale asigura efectuarea intregului complex de masuri in vederea ocrotirii sanatatii prescolarilor, elevilor si studentilor, precum si a personalului didactic din sistemul de invatamint.

Articolul 60. Drepturile si obligatiile parintilor

(1) Parintii sau tutorii au dreptul:

a) sa aleaga pentru copii institutiile de invatamint si limba de instruire;

b) sa ceara respectarea in scoala a drepturilor si libertatilor copilului;

c) sa ia cunostinta de mersul si continutul procesului de invatamint, precum si de rezultatele evaluarii elevilor;

d) sa instruiasca in familie copilul, asigurindu-i posibilitatea de a obtine studiile corespunzatoare unui anumit nivel de invatamint;

e) sa fie alesi in componenta unor organe administrative si consultative ale institutiei de invatamint.

(2) Parintii sau tutorii sint obligati:

a) sa asigure incadrarea copilului intr-o forma de invatamint obligatoriu (de stat sau privat) ori sa realizeze instruirea lui in familie;

b) sa asigure educatia copilului in familie si sa-i creeze conditii adecvate pentru studii, dezvoltare a aptitudinilor, activitate extrascolara si de autoinstruire.

(3) Parintii sau tutorii care nu contribuie la educatia si instruirea copilului sint pasibili de raspundere, in conformitate cu legislatia in vigoare.

Capitolul V FINANTAREA SISTEMULUI DE INVATAMINT. BAZA LUI TEHNICOMATERIALA

Articolul 61. Finantarea sistemului de invatamint

(1) Invatamintul se finanteaza in mod prioritar. Sursa principala de finantare a sistemului de invatamint de stat o constituie mijloacele bugetare.

(2) Statul garanteaza alocarea anuala de mijloace bugetare pentru invatamint in proportie de cel putin 7 % din produsul intern brut, inclusiv mijloace valutare, si asigura protectia articolelor de cheltuieli de la buget.

(3) Normativele de finantare a institutiilor de invatamint se indexeaza in corespundere cu rata inflatiei.

(4) Instructiunile din sistemul invatamintului de stat pot beneficia si de alte surse legale de finantare, cum ar fi:

a) mijloacele provenite din pregatirea, perfectionarea si recalificarea cadrelor, din lucrarile de cercetare stiintifica realizate pe baza de contract;

b) veniturile provenite din comercializarea articolelor confectionate in procesul de invatamint (in gospodarii didactice, ateliere experimentale etc.), precum si din arendarea localurilor, constructiilor, echipamentelor;

c) donatiile si veniturile provenite din colaborarea (cooperarea) internationala, precum si donatiile de la persoane fizice si juridice.

(5) Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului este in drept sa formeze si sa utilizeze fondul special pentru sustinerea financiara a unor masuri in domeniul invatamintului. Modul de formare si utilizare a fondului mentionat este stabilit de regulamentul aprobat de Guvern. Fondul special pentru sustinerea financiara a unor masuri in domeniul invatamintului se aproba prin Legea bugetului pentru anul corespunzator (introdus prin Legea Nr.1132-XV din 14 iunie 2002; in redactia Legii Nr.154-XVI din 21 iulie 2005).

(6) Surse de formare a fondului special pentru sustinerea financiara a unor masuri in domeniul invatamintului sint defalcările in marime de 3% din mijloacele obtinute din locatiunea (arenda) spatiilor si fondurilor fixe de catre institutiile de invatamint de toate nivelurile si treptele finantate de la bugetul de stat si cele private, defalcările in marime de 2% din dobinzile obtinute de la depozitarea mijloacelor in banci de catre institutiile de invatamint de toate nivelurile si treptele finantate de la bugetul de stat si cele private (introdus prin Legea Nr.1132-XV din 14 iunie 2002; in redactia Legilor Nr.430-XV din 31 octombrie 2003; Nr.154-XVI din 21 iulie 2005).

(7) Invatamintul poate fi sprijinit de societati si asociatii profesionale si de patronat.

(8) Unitatile de invatamint profesional de stat pot beneficia de finantare din contul mijloacelor alocate de agentii economici, precum si din surse nebugetare si surse private. Alocatiile nebugetare, indiferent de marimea acestora, nu pot conditiona reducerea mijloacelor bugetare alocate pentru invatamintul profesional.

(9) Statul asigura finantarea prioritara a investigatiilor stiintifice, organizate in invatamint.

(10) Mijloacele bugetare alocate pentru invatamint si veniturile institutiilor instructiv-educative provenite din surse legale sint intangibile.

(11) Mijloacele valutare de asemenea sint intangibile si se cheltuiesc pentru consolidarea bazei tehnico-materiale a institutiei de invatamint si pentru imbunatatirea conditiilor sociale ale cadrelor didactice.

(12) Institutia de invatamint ordoneaza in mod independent mijloacele financiare alocate si disponibile, gestioneaza balanta independenta si la banca are deschise conturi de decontare si alte conturi, inclusiv valutare.

(13) Mijloacele financiare neutilizate catre sfirsitul anului nu sint retrase si nu pot fi incluse de catre fondator in cota de finantare pe anul urmator (in redactia Legilor Nr.1592-XIII din 27 februarie 1998; Nr.493-XIV din 9 iulie 1999; Nr.439-XV din 27 iulie 2001; Nr.523-XV din 11 octombrie 2001).

(Conform Legii Nr.1440-XV din 8 noiembrie 2002 alineatele (10) si (11) sint excluse, iar alineatele (12)-(15) devin alineatele (10)-(13)).

Articolul 62. Baza tehnico-materiala a sistemului de invatamint

(1) Baza tehnico-materiala a sistemului de invatamint se constituie din cladiri, instalatii ingineresti, biblioteci, laboratoare, ateliere, clinici, terenuri, gospodarii didactice, scoli sau gradinite de aplicatie,

echipamente, mijloace de transport, utilaje si alte mijloace tehnico-materiale prevazute de normative.

(2) Dezvoltarea bazei tehnico-materiale se realizeaza din contul mijloacelor bugetare si al mijloacelor institutiilor de invatamint.

(3) Statul asigura in mod prioritar dezvoltarea bazei tehnico-materiale a sistemului de invatamint, utilizarea institutiilor de invatamint la nivelul standardelor mondiale, constructia de cladiri pentru invatamint si educatie, de complexe sportive si de recreatie, de spatii locative pentru cadrele didactice, de camine pentru elevi si studenti.

(4) Ministerele, departamentele, agentii economici si autoritatile administratiei publice locale au dreptul sa transmita institutiilor de invatamint utilaje, instalatii, aparate, mijloace de transport, spatii locative, terenuri etc. cu titlu de sponsorizare sau de acoperire a cheltuielilor pentru pregatirea si perfectionarea profesionala a specialistilor si pentru alte servicii.

(5) Se interzice instrainarea si transmiterea edificiilor, constructiilor si terenurilor aferente, care apartin institutiilor de invatamint, in alte scopuri decit cele pentru instruire, educatie si lumina culturala (in redactia Legii Nr.389-XIV din 7 mai 1999).

(6) Institutiile de invatamint sint scutite de obligatia de a repartiza autoritatilor administratiei publice locale o parte din spatiul locativ construit din mijloacele proprii.

(7) Institutiile de invatamint nu pot da in arenda localurile care le apartin, decit cu acordul organelor de conducere a invatamintului.

(8) In corespundere cu numarul de locuri disponibile in spatiile de studii si in camine, se planifica, potrivit normativelor stabilite, efectivele de copii si elevi (in redactia Legilor Nr.1592-XIII din 27 februarie 1998; Nr.493-XIV din 9 iulie 1999; Nr.439-XV din 27 iulie 2001; Nr.523-XV din 11 octombrie 2001).

Capitolul VI RELATII EXTERNE IN SISTEMUL INVATAMINTULUI

Articolul 63. Cooperarea internationala

(1) Cooperarea internationala in domeniul invatamintului se efectueaza in conformitate cu legislatia Republicii Moldova.

(2) Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului are dreptul de a stabili relatii si de a incheia acorduri bilaterale de colaborare, de a participa la proiecte si manifestari internationale in domeniul invatamintului si cercetarii stiintifice.

Articolul 64. Studiile in strainatate

(1) Cetatenii Republicii Moldova au dreptul la studii in strainatate in baza unor acorduri interstatale si interguvernamentale sau interministeriale de colaborare, precum si in baza unor contracte individuale cu institutii de invatamint din strainatate, si prin sistemul creditelor transferabile de studii (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(2) Persoanele trimise la studii in strainatate in baza acordurilor de colaborare beneficiaza de facilitati, prevazute de Guvern.

(3) Cetatenii Republicii Moldova, absolventi ai institutiilor de invatamint din strainatate, se bucura, la incadrarea in munca, de drepturi egale cu absolventii institutiilor de invatamint de acelasi grad din Moldova.

Articolul 65. Drepturile si obligatiile elevilor si studentilor straini

(1) Cetatenii straini si apatrizii pot fi admisi in institutiile de invatamint din Republica Moldova in baza:

a) conventiilor internationale la care Republica Moldova este parte;
b) acordurilor interstatale, interguvernamentale si interministeriale, precum si a acordurilor dintre institutiile de invatamint autorizate in modul stabilit;

c) contractelor individuale incheiate cu institutii de invatamint.

(2) Instruirea cetatenilor straini si apatrizilor se efectueaza in limba de stat sau, la solicitarea candidatilor, intr-o alta limba, in functie de posibilitatile sistemului de invatamint.

(3) Cetatenii straini si apatrizii care studiaza in Republica Moldova, cu exceptia celor care beneficiaza de burse din partea statului moldovenesc, platesc taxe de scolarizare, in modul stabilit de Guvern.

(4) Persoanele straine si apatrizii admisi la studii in Republica Moldova vor respecta Constitutia ei.

Capitolul VII DISPOZITII FINALE SI TRANZITORII

Articolul 66.

(1) Reformarea structural-sistemica a invatamintului se va realiza in perioada de tranzitie, pina la 2005, in baza Programului de stat de dezvoltare a invatamintului in Republica Moldova, aprobat de Parlament.

(2) Scolile medii de cultura generala (de 11 ani) isi vor continua activitatea pina la sfirsitul perioadei de tranzitie la noua structura a sistemului de invatamint. La oportunitatea pastrarii scolilor medii de cultura genrala se va reveni in anul 2005.

(3) Scolile medii de cultura generala se vor reorganiza treptat fie in gimnazii, fie in licee, in raport de potentialul didactic si de baza lor tehnico-materiala.

(4) In perioada de tranzitie, absolventii scolilor medii de cultura generala, ai scolilor medii tehnico-profesionale si ai tehnicurilor au acces la invatamintul superior, pe baza de concurs.

(5) Pina in anul 2005, colegiile pedagogice (scolile normale), transformindu-se treptat in licee teoretice generale sau cu profil pedagogic, in colegii sau facultati ale invatamintului universitar, vor asigura, concomitent cu universitatile, pregatirea de invatatori pentru invatamintul primar si de educatori pentru invatamintul prescolar (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

Articolul 67

(1) Incalcarea prevederilor prezentei legi atrage, dupa caz, raspundere materiala, disciplinara, contraventionala sau penala, conform legislatiei.

(2) Nerespectarea de catre parinti sau de tutori a prevederii prezentei legi privind asigurarea frecventei scolare a elevilor in invatamintul obligatoriu constituie contraventie si se sanctioneaza conform legislatiei in vigoare.

(3) Dispozitiile prezentei legi se completeaza cu prevederile altor legi privind determinarea si sanctionarea contraventiilor, in domeniul invatamintului.

Articolul 68

Pina la elaborarea legii respective, criteriile si modul de evaluare si acreditare a institutiilor de invatamint privat se stabilesc prin hotarire a Guvernului, in baza prezentei legi, pornind de la crearea bazei didactico-materiale suficiente si constituirea catedrelor respective cu specialisti de inalta calificare.

Articolul 69

(1) Prezenta lege intra in vigoare la data publicarii.

(2) Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului, in termen de 3 luni de la data publicarii prezentei legi, elaboreaza si prezinta Consiliului coordonator pentru reforma invatamintului in Republica Moldova si Guvernului, spre aprobare, Programul de stat de dezvoltare a invatamintului; aduce actele sale normative in concordanta cu prezenta lege.

(3) Se abroga:

Legea R.S.S. Moldovenesti nr. 324-IX din 24 decembrie 1975 cu privire la invatamintul public (Vestile Sovietului Suprem si ale Guvernului R.S.S. Moldovenesti, 1975, nr. 12, art. 140; 1980, nr. 2, art. 11; 1986, nr. 7, art. 66);

art. 3 al Ucazului Prezidiului Sovietului Suprem al R.S.S. Moldovenesti nr. 1788-XI din 31 martie 1987 cu privire la operarea unor modificari in unele acte legislative ale R.S.S. Moldovenesti (Vestile Sovietului Suprem si ale Guvernului R.S.S. Moldovenesti, 1987, nr. 4, art. 50).

(Conform Legii Nr.1199-XV din 4 iulie 2002 in cuprinsul legii, sintagma "Ministerul Educatiei si Stiintei" se substituie prin sintagma "Ministerul Educatiei").

(Conform Legii Nr.482-XV din 4 decembrie 2003 in cuprinsul legii, cuvintele "judet", "judetean" se substituie prin cuvintele "raion", "raional").

(Conform Legii Nr.559-XV din 25 decembrie 2003 in cuprinsul legii, cuvintul "particular" se inlocuieste cu cuvintul "privat").

(Conform Legii Nr.71-XVI din 5 mai 2005 in textul legii, cuvintele "Ministerul Educatiei", "Ministerul Economiei", "Ministerul Muncii, Protectiei Sociale si Familiei", "Ministerul Culturii" se inlocuiesc cu cuvintele "Ministerul Educatiei, Tineretului si Sportului", "Ministerul Economiei si Comertului", "Ministerul Sanatatii si Protectiei Sociale", respectiv "Ministerul Culturii si Turismului").

PRESEDINTELE
PARLAMENTULUI

Petru LUCINSCHI

ARHIVA

Articolul 4.

(3) Invatamintul de stat este laic, refractar la discriminare ideologico-partinica, politica, rasiala, nationala. Elevii si studentii pot frecventa cursul facultativ ce abordeaza problemele educatiei moral-religioase.

Articolul 12, punctul V:

V. Invatamintul superior:

1. De scurta durata (colegii)

2. Universitar

Articolul 13 alineatul (3):

(3) Invatamintul se poate desfasura ca invatamint de zi, invatamint seral, invatamint fara frecventa, invatamint de alternativa, studiu individual, autoinstruire.

Articolul 16, alineatul (2):

(2) Anul universitar in invatamintul superior incepe la 1 septembrie si are durata de 34 saptamini, repartizate pe doua semestre relativ egale, la care se adauga doua sesiuni de examene si doua vacante.

(2) Anul universitar in invatamintul superior incepe la 1 septembrie si are durata de pina la 42 de saptamini, repartizate pe doua semestre egale, la care se adauga doua sesiuni de examene, perioada de practica si doua vacante (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

Articolul 17, alineatul (4):

(4) La solicitarea parintilor, prin decizia si cu concursul autoritatilor administratiei publice locale sau al patronilor (in cazul institutiilor private), pot fi organizate institutii prescolare si pentru copiii de pina la 3 ani (crese).

Articolul 20, alineatul (2):

(2) Invatamintul liceal se organizeaza ca invatamint de zi in licee teoretice generale si licee teoretice cu unul sau mai multe profiluri sau in clase liceale din cadrul altor scoli, precum si in scoli profesionale polivalente.

Articolul 20, alineatul (5):

(5) Admiterea in invatamintul liceal se face prin concurs, la care pot participa absolventii de gimnazii sau de scoli profesionale polivalente de treapta respectiva, in conditiile stabilite de Ministerul Educatiei.

Articolul 20, alineatele (10) si (11):

(10) Liceele se infiinteaza si se desfiinteaza prin hotarire a Guvernului, la propunerea Ministerului Educatiei, de comun acord cu autoritatile administratiei publice locale, colectivele pedagogice si parintii.

(11) Se pot infiinta licee si pe linga universitati sau alte institutii de invatamint superior, de regula, pentru elevii cu aptitudini si performante deosebite.

Articolul 21, alineatul (5):

(5) Infiintarea si desfiintarea institutiilor de invatamint secundar profesional se efectueaza de catre Guvern, la propunerea Ministerului Educatiei, altor ministere si departamente, a autoritatilor administratiei publice locale, cu consultarea factorilor interesati.

Articolul 22, alineatul (7):

(7) Pregatirea generala liceala realizata in scoala profesionala polivalenta se incheie cu examen de bacalaureat si cu eliberarea diplomei de bacalaureat.

Articolul 22. Scoala profesionala polivalenta

(1) Scoala profesionala polivalenta se organizeaza in trei trepte. Ea realizeaza pregatirea profesionala succesiva intr-un domeniu larg de calificare - de la muncitor pina la tehnician, asigurind concomitent studii liceale de profil (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(2) Admiterea in scoala profesionala polivalenta se face pe baza de concurs, evitindu-se orice ingradire pentru absolventii de gimnaziu, scoala medie de cultura generala si liceu, cu sau fara diploma de bacalaureat.

(3) Durata studiilor in scoala profesionala polivalenta este de pina la 5 ani pentru absolventii de gimnaziu si scoli medii incomplete si de pina la 3 ani pentru absolventii de licee si scoli medii de cultura generala.

(4) Treapta I a scolii profesionale polivalente asigura pregatirea intr-o meserie de muncitor calificat si se incheie cu eliberarea unui certificat de calificare, ce da dreptul de incadrare in productie, de continuare a studiilor la treapta II a scolii profesionale polivalente (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(5) Treapta II asigura extinderea pregatirii profesionale pina la nivel de maestru si initierea profesionala in activitatea de intreprinzator. Treapta II se incheie cu examene de calificare si cu eliberarea unui certificat de calificare, ce permite incadrarea in productie, continuarea studiilor la treapta III (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(6) La treapta III continua formarea profesionala pina la nivel de tehnician (tehnolog), care se incheie cu examene de calificare si cu eliberarea unei diplome de tehnician (tehnolog).

(7) Absolventii scolii profesionale polivalente de treapta II si III pot candida la concursul de admitere in invatamintul mediu de specialitate si superior la profilul studiat initial sau, dupa sustinerea examenelor de

diferenta, in clasa XII de liceu la oricare alt profil dorit (in redactia Legilor Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000; Nr.237-XV din 13 iunie 2003).

Articolul 26. Invatamintul superior de scurta durata (colegii)

(1) Invatamintul superior de scurta durata are termenul de 2-3 ani si se organizeaza in colegii.

(2) Colegiile pot functiona ca unitati autonome, in cadrul institutiilor de invatamint universitar sau pot fi afiliate lor.

(3) Admiterea in colegii se face, de regula, pentru absolventii de licee, de scoli medii de cultura generala in baza criteriilor prevazute pentru invatamintul universitar.

(4) Invatamintul in colegii se incheie cu examene de absolvire si (sau) cu sustinerea unei lucrari de diploma. Absolventii primesc diplome de studii superioare de scurta durata, prin care obtin calificarea in profilul si specialitatea urmata.

(5) Absolventii cu diploma ai colegiilor pot continua studiile in invatamintul universitar, in cadrul profilului studiat initial.

Articolul 26, alineatele (4) si (5):

(4) Admiterea in invatamintul superior se face prin concurs, in baza diplomei de bacalaureat, a atestatului de studii medii sau a actului echivalent de studii, dupa criteriile generale stabilite de Ministerul Educatiei.

(5) Activitatea didactica in invatamintul superior se organizeaza prin invatamint de zi, seral sau fara frecventa. Durata studiilor in invatamintul seral si in cel fara frecventa este mai mare cu un an fata de invatamintul de zi.

Articolul 27, alineatele (4) si (5):

(4) Invatamintul superior universitar se incheie cu sustinerea examenelor de licenta la probe de specialitate si a unui proiect sau unei lucrari de diploma.

(5) Absolventilor care au promovat examenele de licenta li se acorda titlul de licentiat in profilul si la specializarea urmata si li se elibereaza diploma de licenta.

Articolul 27. Invatamintul superior universitar

(1) Invatamintul superior universitar se realizeaza in institute, universitati si academii.

(2) Durata studiilor la cursurile de zi in invatamintul universitar este de 4 - 6 ani, in functie de profil.

(3) Concursul de admitere in invatamintul superior universitar este organizat de institutiile respective dupa criteriile generale stabilite de Ministerul Educatiei.

(4) Invatamintul superior universitar se incheie cu sustinerea examenului de licenta, care include o proba de profil, o proba de specialitate si un proiect (teza) de licenta. Examenul de licenta se desfasoara dupa criteriile generale stabilite de Ministerul Educatiei. Invatamintul superior medical se incheie cu sustinerea examenului de absolvire si cu eliberarea diplomei de specialist. Diploma de licenta se elibereaza dupa absolvirea ciclului de rezidentiat (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(5) Absolventilor care au promovat cele doua probe ale examenului de licenta si au sustinut proiectul (teza) de licenta li se acorda titlul de licentiat in profilul si la specialitatea urmata si li se elibereaza diploma de licenta. Absolventilor care au promovat cele doua probe ale examenului de licenta, dar nu au sustinut proiectul (teza) de licenta, li se elibereaza diploma de studii superioare universitare (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(6) Absolventii care nu au promovat examenele de licenta primesc, la solicitare, o adeverinta. In caz de nepromovare, examenele de licenta mai pot fi sustinute de cel mult doua ori in decursul urmatoarelor 3 ani (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(7) Detinatorii diplomelor de licenta vor beneficia de un spor la salariu in marime de un salariu minim (introdus prin Legea Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

Articolul 28. Invatamintul postuniversitar

(1) Invatamintul postuniversitar este organizat pentru titularii diplomelor de licenta sau ai diplomelor postuniversitare si asigura specializarea intr-un domeniu sau extinderea si perfectionarea pregatirii stiintifice si pedagogice.

(2) Invatamintul postuniversitar se realizeaza prin masterat, doctorat, postdoctorat, rezidentiat, secundariat, cursuri de specializare si perfectionare, organizate in institutiile de invatamint superior acreditate in acest scop sau in institutiile de cercetari stiintifice. In invatamintul medical pregatirea postuniversitara prin rezidentiat este obligatorie (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(3) Cursurile postuniversitare de perfectionare sint organizate pentru absolventii cu diploma din invatamintul superior si au, in functie de profil, o durata de cel mult 12 luni, stabilita de senatul universitar.

(4) In invatamintul postuniversitar se acorda, de regula, burse de stat, care se obtin prin concurs.

(5) Pentru cadrele din sfera nebugetara perfectionarea si recalificarea profesionala se realizeaza pe baza de contract intre institutiile de perfectionare si ministere, departamente, agenti economici, precum si in baza unor contracte individuale, incheiate cu institutia de perfectionare.

(6) Perfectionarea cadrelor, inclusiv a cadrelor didactice si stiintifice, se poate realiza si peste hotare, in baza unor acorduri bilaterale.

(7) Coordonarea si reglementarea procesului de perfectionare si recalificare profesionala se afla in sfera de competenta a ministerelor de resort, a Ministerului Educatiei si Ministerului Muncii, Protectiei Sociale si Familiei.

(8) Cursurile de perfectionare se incheie cu sustinerea unor probe si cu eliberarea unui certificat de absolvire, de care se va tine cont la reconfirmarea in post, la acordarea de grade si titluri didactice sau categorii de calificare.

Articolul 29, alineatul (1):

(1) Absolventii cu diploma de licenta isi pot continua pregatirea in invatamintul postuniversitar specializat, organizat in institutii de invatamint superior universitar sau in institutii de cercetari stiintifice. Durata studiilor de aprofundare este de 1 - 2 ani.

Articolul 30, alineatul (3):

(3) Criteriile de admitere, organizarea si desfasurarea doctoratului sint stabilite de Comisia Superioara de Atestare, cu avizul Ministerului Educatiei, Academiei de Stiinte si al ministerelor de resort.

Articolul 33, alineatul (4):

(4) Institutiile de invatamint special se infiinteaza si se desfiinteaza de catre Guvern, la propunerea Ministerului Educatiei si autoritatilor administratiei publice locale.

Articolul 34, alineatul (4):

(4) Modul de infiintare si de functionare a institutiilor de invatamint complementar este stabilit de ministerele si departamentele interesate, de autoritatile administratiei publice locale si coordonat cu Ministerul Educatiei.

Articolul 36. Invatamintul particular

(1) Invatamintul particular, inclusiv cel cooperatist, constituie o alternativa a invatamintului de stat.

(2) Institutiile de invatamint particular se pot infiinta, reorganiza sau desfiinta la initiativa persoanelor fizice si juridice, in conditiile legii.

(3) Invatamintul particular se organizeaza si functioneaza pe principiul nonprofit si aplica cu strictete standardele educationale de stat (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

(4) Admiterea in institutiile de invatamint particular se face conform reglementarilor stabilite de Ministerul Educatiei pentru institutiile de stat.

(5) Elevii si studentii din invatamintul particular se pot transfera in institutii de invatamint de stat, in conditiile stabilite de Ministerul Educatiei si ministerele de resort.

(6) Diplomele sau certificatele acordate de institutiile de invatamint particular neacreditate sint recunoscute ca echivalente actelor de studii eliberate in invatamintul de stat, daca examenele de absolvire au fost sustinute conform standardelor educationale de stat, in fata unei comisii numite de Ministerul Educatiei.

(7) Conducatorii institutiilor de invatamint particular si fondatorii acestora poarta raspundere de calitatea invatamintului, de conditiile de educatie si instruire, in conformitate cu legislatia in vigoare.

(8) Institutiile de invatamint particular pot aplica programe si planuri de studii, metode de instruire proprii, care asigura realizarea standardelor educationale de stat.

(9) Institutiile de invatamint particular efectueaza angajarea si remunerarea cadrelor didactice conform statutului institutiei si legislatiei muncii. Retribuirea muncii nu poate fi inferioara celei din invatamintul de stat.

(10) Cadrele didactice si auxiliare din invatamintul particular activeaza in baza legislatiei si contractelor de munca, semnate cu conducerea institutiilor respective.

(11) In invatamintul particular taxele de scolarizare se stabilesc de fiecare institutie de invatamint, in conditiile legii.

(12) Finantarea institutiilor de invatamint particular se efectueaza din sursele fondatorilor, din taxele de scolarizare si din alte surse legale. Institutiile de invatamint prescolar si general obligatoriu pot beneficia de finantare de la bugetul de stat in limitele normativelor institutiilor de stat, in modul stabilit de Guvern.

(13) Institutiile de invatamint particular nu pot fi organizate prin privatizarea institutiilor de invatamint de stat. Cladirile, localurile si baza tehnico-materiala a institutiilor de stat pot fi utilizate de institutiile particulare in baza unui contract de arenda.

(14) Autoritatile administratiei publice locale pot pune la dispozitia institutiilor de invatamint particular cladiri, terenuri pentru constructii, materiale pentru organizarea procesului instructiv-educativ. Ele pot contribui, de asemenea, la perfectionarea cadrelor didactice, la intretinerea elevilor, precum si la consolidarea bazei tehnico-materiale a acestor institutii.

(15) Invatamintul cooperatist se desfasoara in institutii care sint proprietatea asociatiilor cooperatiste, iar finantarea se asigura din fondurile proprii ale acestor asociatii, din taxele scolare si din alte surse legale.

(16) Persoanele particulare pot practica activitati individuale de instruire (meditare) autorizate, in conditiile legii.

Titlul articolului 37:

Articolul 37. Acreditarea institutiilor de invatamint

Articolul 38, alineatul (4):

(4) Planurile de invatamint si programele de studii pentru invatamintul profesional se elaboreaza de Ministerul Educatiei impreuna cu alte ministere si departamente, tinandu-se seama de propunerile institutiilor de invatamint profesional si ale factorilor interesati, si se aproba de Ministerul Educatiei, indiferent de subordonarea institutiilor de invatamint.

Articolul 40 alineatul (1) litera c):

c) aproba infiintarea, reorganizarea si desfiintarea institutiilor de invatamint liceal, profesional, superior, a institutiilor instructiv-educative speciale, a institutiilor de cercetari stiintifice, a institutiilor de perfectionare a cadrelor;

Articolul 40 alineatul (1) litera g):

g) evalueaza si acrediteaza institutiile de invatamint, de perfectionare si recalificare (introdus prin Legea Nr.328-XIV din 24 martie 1999);

Articolul 41.

(3) Ministerul Invatamintului isi exercita functiile de control asupra respectarii legislatiei invatamintului si de evaluare a sistemului de invatamint prin intermediul inspectiei scolare de stat, instituite in cadrul ministerului. Regulamentul inspectiei scolare de stat se aproba de Guvern.

(5) Ministerul Invatamintului are, in principal, urmatoarele competente:

e) stabileste mecanismele de evaluare a institutiilor de invatamint si exercita controlul de stat asupra lor;

j) evalueaza si acrediteaza institutiile de invatamint, precum si acorda, in modul stabilit de legislatie, licente pentru infiintarea institutiilor de invatamint, institutiilor de perfectionare si recalificare;

s) confirma in post directorii generali, directorii generali adjuncti ai directiilor de invatamint si sefii cabinetelor metodice;

s) numeste in functie directorii de licee, de scoli din sistemul invatamintului secundar profesional, de colegii, de institutii de invatamint de stat si de institutii de cercetari in domeniul invatamintului de subordonare republicana, alesi pe baza de concurs pentru o perioada de 4 ani (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000);

Articolul 41 alineatul (5) litera i):

i) acorda, in modul stabilit de legislatie, autorizatia de incredere (licenta) privind dreptul de infiintare si functionare provizorie a institutiilor de invatamint, de perfectionare si de recalificare (in redactia Legii Nr.328-XIV din 24 martie 1999);

Articolul 41 alineatul (5) litera r):

r) numeste directorii de licee, colegii si institutii de invatamint de stat de subordonare republicana;

Articolul 43 alineatul (3):

(3) Directorul general al directiei de invatamint este propus de Colegiul Ministerului Educatiei pe baza criteriilor de competenta profesionala si manageriala si este numit in functie prin hotarire a autoritatii administratiei publice locale.

Articolul 43 alineatul (7), prima propozitie:

In fiecare centru raional, oras (municipiu) functioneaza cabinete metodice, centre metodico-psiopedagogice si servicii psihologice, subordonate directiilor de invatamint.

Articolul 44, litera l):

l) confirma in functie directorii si numesc educatorii, invatatorii, profesorii in institutiile de stat de invatamint prescolar, primar, gimnazial si in institutiile de invatamint special din subordine.

l) confirma in functie directorii si directorii adjuncti de institutii de stat de invatamint prescolar, primar, gimnazial si de institutii de invatamint special, secundar profesional din subordine, alesi pe baza de concurs pentru o perioada de 4 ani (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

Articolul 45, litera d):

d) infiinteaza, reorganizeaza sau desfiinteaza institutii prescolare si extrascolare, scoli primare si gimnazii de stat de subordonare locala,

cu acordul Ministerului Educatiei, si fac propuneri de infiintare sau desfiintare a liceelor si institutiilor din sistemul de invatamint secundar profesional (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000);

Articolul 45, litera k):

k) confirma in functie conducatorii institutiilor de invatamint din subordine (introdus prin Legea Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

Articolul 47 alineatul (3), litera d):

d) selecteaza si promoveaza cadrele didactice, stabileste obligatiunile de serviciu ale personalului;

d) angajeaza si elibereaza din functie, in conditiile legii, cadrele didactice si personalul auxiliar, de comun acord cu directiile generale de invatamint judetene (municipale), stabileste obligatiile de serviciu ale personalului (in redactia Legii Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000);

Articolul 48.

(4) Rectorul institutiei de invatamint superior este ales pe baza de concurs de senatul universitar si confirmat in post de catre Guvern. Rectorul este considerat in exercitiul functiunii dupa confirmarea lui de catre Guvern.

Articolul 48, alineatul (4):

(4) Rectorul institutiei de invatamint superior este ales pe baza de concurs de senatul universitar, cu exceptia rectorilor institutiilor de invatamint superior ale Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apararii si Serviciului de Informatii si Securitate al Republicii Moldova, care sint numiti in functie de catre autoritatile respective. Rectorii tuturor institutiilor de invatamint superior sint confirmati in post de catre Guvern. Rectorul este considerat in exercitiul functiei dupa confirmarea lui de catre Guvern (in redactia Legilor Nr.259-XIV din 24 decembrie 1998; Nr.543-XV din 12 octombrie 2001).

Articolul 48, alineatul (7):

(7) Directorii de colegii sint alesi pe baza de concurs pentru o durata de 4 ani si confirmati in post de catre ministerele de resort (introdus prin Legea Nr.1208-XIV din 28 iulie 2000).

Articolul 54, alineatul (2):

(2) Formarea cadrelor didactice se realizeaza la un singur nivel, cel universitar, dupa planuri de invatamint care cuprind si discipline de pregatire teoretica si practica in domeniile pedagogiei, psihologiei si metodicii de specialitate.

Articolul 54, alineatul (10):

(10) Cadrele didactice pot solicita din proprie initiativa acordarea de grade didactice. Modul de acordare a gradelor didactice se stabileste de Ministerul Educatiei si Stiintei.

Articolul 55.

d) sa beneficieze de asigurare cu pensii pentru vechime in munca si de asigurare preferentiala cu spatiu locativ, de concedii de odihna prelungite, de asistenta medicala gratuita, de reduceri la plata pentru serviciile comunale, conform legislatiei in vigoare, iar in localitatile rurale - si de alte facilitati prevazute specialistilor din gospodaria agricola;

Articolul 61.

(6) Surse de formare a fondului extrabugetar pentru sustinerea financiara a unor masuri in domeniul invatamintului sint defalcarile institutiilor de invatamint superior, inclusiv ale colegiilor, indiferent de tipul de proprietate, in proportie de 1 la suta din mijloacele incasate de la darea in arenda a spatiilor fondurilor fixe si din alte venituri extrabugetare, cu exceptia sumelor taxelor incasate pentru pregatirea cadrelor pe baza de contract (introdus prin Legea Nr.1132-XV din 14 iunie 2002).

(9) Institutiile instructiv-educative, indiferent de forma de proprietate, sint scutite de plata impozitelor, taxelor si a altor plati, cu exceptia impozitului pe venit a carui achitare se reglementeaza conform

prevederilor Codului fiscal si ale Legii cu privire la administrarea impozitului pe venit si pentru punerea in aplicare a titlurilor I si II ale Codului fiscal (in redactia Legii Nr.1592-XIII din 27 februarie 1998).

(9) Instructiunile instructiv-educative, indiferent de forma de proprietate, sint scutite de plata impozitelor, taxelor si a altor plati, cu exceptia impozitului pe venit si taxei pe valoarea adaugata a caror achitare se reglementeaza conform prevederilor Codului fiscal si ale Legii cu privire la administrarea impozitului pe venit si pentru punerea in aplicare a titlurilor I si II ale Codului fiscal (in redactia Legilor Nr.1592-XIII din 27 februarie 1998; Nr.493-XIV din 9 iulie 1999).

(9) Instructiunile instructiv-educative, indiferent de forma de proprietate, sint scutite de plata impozitelor, taxelor si a altor plati, cu exceptia impozitului pe venit, impozitului pe bunurile imobiliare si taxei pe valoarea adaugata, a caror achitare se reglementeaza conform prevederilor Codului fiscal si ale legilor pentru punerea in aplicare a titlurilor respective ale Codului fiscal (in redactia Legilor Nr.1592-XIII din 27 februarie 1998; Nr.493-XIV din 9 iulie 1999; Nr.439-XV din 27 iulie 2001).

(10) Partea din veniturile agentilor economici, precum si ale persoanelor fizice, destinata dezvoltarii invatamintului nu este impozabila.

(11) Sumele alocate de agentii economici in vederea organizarii si desfasurarii practicii in productie si uceniciei si cele defalcate de ei pentru consolidarea bazei tehnico-materiale a scolilor profesionale si de meserii, precum si pentru pregatirea de muncitori calificati, maestri si tehnicieni, nu se supun impozitarii.

Articolul 62.

(5) Agentii economici care produc rechizite scolare, mecanisme, aparate, utilaje, mobilier, inventar, manuale etc. pentru instructiunile de invatamint sint scutite partial de impozite, in modul stabilit, cu exceptia impozitului pe venit a carui achitare se reglementeaza conform prevederilor Codului fiscal si ale Legii cu privire la administrarea impozitului pe venit si pentru punerea in aplicare a titlurilor I si II ale Codului fiscal (in redactia Legii Nr.1592-XIII din 27 februarie 1998).

(5) Agentii economici care produc rechizite scolare, mecanisme, aparate, utilaje, mobilier, inventar, manuale etc. pentru instructiunile de invatamint sint scutite partial de impozite, in modul stabilit, cu exceptia impozitului pe venit si taxei pe valoarea adaugata a caror achitare se reglementeaza conform prevederilor Codului fiscal si ale Legii cu privire la administrarea impozitului pe venit si pentru punerea in aplicare a titlurilor I si II ale Codului fiscal (in redactia Legilor Nr.1592-XIII din 27 februarie 1998; Nr.493-XIV din 9 iulie 1999).

(6) Terenul apartinand institutiei de invatamint nu este impozabil.

(7) Instrainarea si transmiterea terenurilor si a fondurilor fixe care apartin instructiunilor de invatamint de rang republican se efectueaza conform legislatiei in vigoare.